

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 25
Birželio - June 21, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Pinatubo kalno vulkanas, po 600 metų prasiveržęs Filipinuose, netoli nuo Manilos, jau antra savaitė gsdina gyventojus. Panikos apimti jie evakuojami, taip pat evakuojamos ir JAV karinės bazės, kurias taip pat vulkanas užpylė karštais pelenais ir akmenimis. Dėl pelenų negali pakilti lėktuvai, tad amerikiečiai evakuojami karo laivais. Prie šios nelaimės dar prisidėjo ir taifūnas, ugniakalnio paliestajį plotą užpildamas vandeniu. Susidarė purvo iki pėdos aukščio, o ugniakalnis vis sprogdinėjo, išmesdamas grūdus net 20 mylių į aukštį.

Jungtinių Tautų ekspertai išvyko į Iraką patikrinti, ar Irakas tikrai nuslėpė kai kurias savo branduolinių ginklų centrus. Amerikos armijos žinioje esantis irakietis mokslininkas tvirtina, kad, be žinomų, dar esą bent penki kiti centrai, užmaskuoti kalnuose.

Švedija pasiliks neutrali, nepaisant to, kad ji pasiprašė būti priimta į Europos Bendruomenę. Jos premjeras Ingvar Carlsson parlamente pareiškė, kad ji nenorinti būti palikta už durų, kai 1992 m. ta bendruomenė sukurs bendrąją rinką. Švedijos pagrindinė eksporto rinka ir yra Europos bendruomenės valstybės.

Studija apie moteris ir jų padėtį visuomenėje ir valstybėje ką tik išleista Jungtinių Tautų rūpesčiu. The World's Women 1970 - 1990 pateikia plačią statistiką apie moterų statusą, bet daro išvadą, kad dar esąs didelis skirtumas tarp moterų ir vyrų padėties pasaulyje.

Prez. Bush ir buvęs prez. Reagan kategoriškai teigia, kad jie nieko nežiną apie tai, jog 1980 m. jų rinkimų organizatoriai būtų buvę padarę kokį nors sandėrį su Iranu dėl JAV įkaitų paleidimo datos. Kyla kaltinimai, jog tai padaryta, nenorint, kad rinkimus laimėtų Jimmy Carter. Aštuoni buvę įkaitai reikalauja kongresinių apklauzinėjimų. Tam nesipriešina ir prez. Bush.

JAV įspėjo Kiniją, kad pablogės politiniai santykiai tarp abiejų valstybių, jei Kinija pradės pardavinėti raketas Sirijai ir Pakistanui.

New Yorko gyventojai pareiškė savo pagarbą ir padėką JAV kariams, o jų tarpe ir 16 tautų-alijantų atstovams, pražygiavusiems Broadwayumi. Žygiavusiųjų tarpe buvo ne tik dalyvavusieji Persijos įlankos kare, bet ir I ir II Pas. ir Vietnamo karų veteranų. Apie penki milijonai newyorkiečių buvo išsiriakavę parado žiūrėti. Dalyvavo ir vyriausieji vadai — gen. Schwarzkopf ir jungtinio štabo pirminkas gen. Powell.

Stalino antrininkas, pavadintas tik Rašid vardu, anot Maskvos spaudos, neseniai miręs Krasnodare, sulaukęs 93 metų amžiaus. Jis buvęs taip panašus į Staliną, kad jį Sovietų saugumas naudojo vietoje Stalino įvairiuose mitinguose ar viešuose pasirodymuose. Anot Rašido, buvo ir daugiau tokių "Stalinų".

PABALTIJO VALSTYBIŲ TARYBA VĖL TARĖSI

— Rekomenduoja, kad kreditai ir kita pagalba būtų teikiama Pabaltijo šalims tiesiogiai —

Lietuvių Informacijos Centras pranešė, kad birželio 12 d. Taline susitiko Baltijos valstybių taryba ir priėmė penkis dokumentus, po kuriais pasirašė Aukščiausiųjų Tarybų pirmininkai — V. Landsbergis (Lietuva), A. Riutelis (Estija), A. Gorbunovas (Latvija). Vienas iš susitikimo sąjunginės sutarties pasekmes Baltijos respublikose. Baltijos lyderiai taip pat rekomendavo, kad kreditai ir kita tarptautinė pagalba būtų teikiama Baltijos šalims tiesiogiai, o ne per TSRS, kuri neteisėtai atstovauja Baltijos šalims. Seka penkių dokumentų pilni tekstai.

Dėl neteisėto atstovavimo

Patvirtindamos 1990 m. rugsėjo 5 d. Baltijos Valstybių Tarybos pareiškime išdėstytą nuostatą dėl TSR Sąjungos neteisėto atstovavimo Baltijos šalims, Lietuvos Respublika, Estijos Respublika ir Latvijos Respublika

pareiškia:

jog Baltijos šalims kreditai ir kita tarptautinė pagalba, būtina ekonomikai rekonstruoti privačios nuosavybės bei laisvosios rinkos pagrindu, jeigu bus skiriami, gali būti teikiami tik tiesiogiai joms. Be to, didžiausio palankumo statusas prekyboje su JAV Lietuvai, Estijai ir Latvijai yra suteiktas dvišalėmis 1925-ųjų ir 1926-ųjų metų sutartimis. Baltijos valstybės nėra TSRS sudėtinė dalis ir prašo JAV administraciją bei Kongresą, taip pat visas demokratines šalis paisyti šių aplinkybių.

Dėl ekonominių santykių pagrindų koordinavimo

Atsižvelgdamos į naują situaciją, besiklostančią ryšium su būsimo sutarties dėl Suverenių Valstybių Sąjungos pasirašymu, Baltijos Valstybių Taryba

nusprendė,

kad Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos vyriausybės vadovai suderins trijų šalių ekonominių santykių su Tarybų Suverenių Respublikų Sąjunga pagrindus ir pateiks juos kitame Tarybos posėdyje.

Kreipimasis į TSRS prezidentą ir devynių respublikų vadovus

Baltijos Valstybių Taryba su dideliu dėmesiu išstudijavo Jūsų pasirašytojo pareiškimo, kurio pamatas buvo santarvės ir išieties iš ekonominės bei politinės krizės siekimas, nuostatas. Baltijos Valstybių Taryba sveikina tautų apsisprendimo ir savanoriško dalyvavimo Sąjungoje principų pripažinimą, taip pat ir priemones būsimosios Sąjungos tautų gerovei.

Jūsų pareiškimas svarbus ir Baltijos valstybėms, siekiančioms geros kaimynystės ir bendradarbiavimo su Tarybų Suverenių Respublikų Sąjunga bei ją sudarančiomis suvereniomis valstybėmis.

Baltijos Valstybių Taryba įsitikinusi, jog ne viena iš devynių valstybių, ketinančių pasirašyti Sutartį dėl Suverenių Valstybių Sąjungos, šios Sutarties projektą (š.m. birželio 4 d.) 23 straipsnio

paskutiniosios dalies nesieja su Baltijos šalimis, taigi ir nesiekina į suverenių jų teisę pačioms pasirinkti.

Baltijos Valstybių Taryba supranta problemų, kurios būtina išspręsti, norint atkurti visišką Lietuvos Respublikos valstybinę nepriklausomybę, sudėtingumą. Taryba, kaip ir kiekviena ją sudaranti valstybė, ne kartą yra pareiškusi, jog būdas šioms problemoms išspręsti yra visa apimančios derybos remiantis visuotinai pripažintomis tarptautinės teisės normomis. Gailla, jog tai, kas šiuo metu pasaulio bendrijai pateikiama kaip derybos, kol kas nėra derybos, nes nesuderintas jų objektas bei principai ir TSRS delegacija neturi reikiamų įgaliojimų.

Baltijos Valstybių Taryba yra tos nuomonės, jog tikrajai trijų šalių derybų su TSRS pradžia pagedautina tarp TSRS ir kiekvienos iš Baltijos šalių aukščiausiųjų vadovų pasirašyti protokolus, fiksuojančius derybų objektą ir principus.

Dėl TSRS represinių veiksmų tyrimo

TSR Sąjungos generalinis prokuroras N. Trubinas išplatino oficialų dokumentą, kuriame pa-

bandė paslėpti nuo atsakomybės kruvino susidorojimo su taikiais Vilniaus gyventojais 1991 m. sausio 13 d., surengto TSRS represinių struktūrų, organizatorių ir vykdytojų.

Dėl to Baltijos Valstybių Taryba reiškia griežtą protestą ir pasipiktinimą TSRS generalinio prokuroro pozicija. Atsižvelgdama į tai, jog TSRS tebenaudoja jėgą prieš visų trijų Baltijos valstybių piliečius ir valstybines institucijas, Baltijos Valstybių Taryba daro išvadą, kad visapusiškam ir objektyviam šių nusikaltimų tyrimui būtinas tarptautinių organizacijų dalyvavimas.

Dėl prisijungimo prie sutarties dėl branduolinio ginklo neplatavimo

Baltijos Valstybių Taryba, vadovaudamasi savo paskelbtais tikslais prisidėti stiprinant tarptautinį saugumą,

nusprendė:

Pasiūlyti Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos Aukščiausioms Taryboms artimiausiu metu apsvarstyti ir nuspręsti prisijungti prie Sutarties dėl branduolinio ginklo neplatavimo.

(LIC)

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, Lomžos katedroje birželio 5 dalija komunią. Nuotr. Algimanto Žiziūno

LOMŽOJE JONAS PAULIUS II IŠREIŠKĖ SOLIDARUMĄ LIETUVAI IR LIETUVIAMS

Popiežius Jonas Paulius II, aplankęs viso pasaulio katalikus, kai kuriuos net keletą kartų, šių metų birželio pradžioje vėl atvyko į Lenkiją. Lankė tolimesnes vyskupijas. Surasta galimybių susitikti su ukrainiečiais ir lietuviais, pas kuriuos kelias dar vis uždarytas. Popiežius buvo pasirašęs Lomžos vyskupą Julijų

Paetz suorganizuoti susitikimą su lietuviais Lomžoje (apie 50 mylių nuo Lietuvos sienos). Lietuva kvietimą entuziastiškai priėmė, o ir pačioje Lomžos vyskupijoje gyvena didžiuma Lenkijos lietuviai.

Birželio 4 d. iš Lietuvos atvyko kardinolas Vincentas Sladkevičius, šeši vyskupai, daug kunigų, vyriausybės atstovai ir apie 16 tūkstančių lietuvių (400 autobusų). Vyskupus pasitiko Seinuose jau anksčiau atvykęs išveivijęs vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM. Seinų bazilikoje buvo trumpos pamaldos, o prie vyskupo Baranasko karsto padėta gėlių ir sugiedotas Lietuvos himnas. Po to aukštieji svečiai su palyda išvyko į Lomžą.

Pamaldų aikštėje lietuviams buvo paskirtos vietos prie popiežiaus kelio. Šalia Vatikano ir Lenkijos vėliavų plevėsavo ir Lietuvos vėliavos. Popiežius lietuvius pasveikino "Garbė Jėzui Kristui" ir šiltai minėjo savo pamokslė. Mišiose dalyvavo apie 100,000 maldininkų.

Lietuvių susitikimas su popiežium įvyko trečiadienį, birželio 5 d., 8 val. ryto Lomžos katedroje. Viduje tilpo tik maža dalis, kiti susispietė aplink šventovę. Popiežius stengėsi pasisveikinti su kiekvienu, kurį tik galėjo pasiekti, praedamas taku. Katedroje laukė Lietuvos vyskupai ir Lietuvos Respublikos delegacija, kurią sudarė Aukščiausiosios Tarybos vicepirmininkas Česlovas Stankevičius (V. Landsbergis neatvyko dėl susidariusios neramos padėties Lietuvoje), min. pirmininko pavaduotojas Zigmas Vaišvila ir švietimo ir kultūros ministeris Darius Kuolys. Popiežius delegaciją priėmė prieš pamaldas. (Porą minučių prieš aštuntą atvyko AT narė, buv. ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė.)

Lietuvos Bažnyčios ir visų lietuvių vardu Popiežių sveikino kard. Vincentas Sladkevičius. "Šiandieną, kalbėjo jis, kartu su Lomžos vyskupijos lietuviams, kaip viena šeima reiškiamame Jums, Šv. Tėve, savo nuoširdžiausią dėkingumą, pagarbą ir meilę.

(nukelta į 5 psl.)

Popiežius Jonas Paulius II Lomžos katedroje sveikina lietuvius. Šalia jo — jo sekretorius, kard. V. Sladkevičius, kard. arkivyskupas Sodano, valstybės sekretorius, prel. A. Svarinskas.

Boris Jelnin rinkimuose į Rusijos respublikos prezidentus surinko apie 60 proc. balsų ir tapo pirmuoju žmonių išrinktu respublikos prezidentu, nors opozicija prieš jį buvo didelė iš komunistų partijos pusės. Jis pakviestas vizitui į Ameriką, kuri turi jam daugiau palankumo nei Gorbaciovui, kadangi pastarasis TSRS prezidentu išrinktas ne žmonių, bet Aukščiausiosios Tarybos.

Leningradiečiai pasisakė, kad jie nori sugrįžti prie senoviškojo miesto pavadinimo — St. Peterburg, šitai nugriaudami paskutinį anksčiau buvusiojo "vado ir mokytojo" paminklą.

Kuverte ir toliau tebevyksta teismai bendradarbiavusių su okupacine Irako valdžia. Šeši žurnalistai nuteisti mirties bausme, o dešimt gavo po 10 metų kalėjimo.

POPIEŽIUS PRIIMA LIETUVOS DELEGACIJĄ

Lietuvos aidas birželio 7 d. laidoje aprašė jausmingą lietuvių susitikimą Lomžoje su popiežium Jonu Paulium II. Šalia bendrų maldininkų, buvo ir oficiali Lietuvos delegacija. Štai ką apie tos delegacijos audienciją su Popiežium rašo laikraščio korespondentas:

[Lomžą buvo nuvykusi ir oficiali Lietuvos delegacija - Č.Stankevičius, Z.Vaišvila, D.Kuolys.

Gegužės 5 rytą Lomžos vyskupijos rūmuose delegaciją, kartu ir Jo Eminenciją kardinolą Vincentą Sladkevičių priėmė Šventasis Tėvas. Susitikimas vyko apie ketvirtį valandos. Popiežius prisiminė Lietuvos nepriklausomybės netekimo aplinkybes. Jis sakė, kad pasaulio šalys, o ir pati SSSR, Ribbentropo-Molotovo sandėrį laiko neteisėtu, ir savo laiškuose SSSR vadovams jis apie tai kalbąs. Popiežius pabrėžė, kad visos tautos, ypač tos, iš kurių nepriklausomybė buvo atimta, turi teisę gyventi nepriklausomai, pasakė, kad mintimis ir maldomis keliauja lietuviškais keliais, prašė perduoti linkėjimų Vytauti Landsbergiui, visai lietuvių tautai.

Atsakomąjį žodį Šventajam Tėvui tarė Č.Stankevičius; jis padėkojo už rūpinimąsi Lietuvos likimu, pabrėžė, kad prievarta ir didžiulis sovietų kariuomenės pavojus Lietuvai tebegresia, kad popiežius labai laukiamas ir Lietuvos žemėje. Jonui Pauliui II buvo įteiktas dailininko J.Balčikonio kūrinys su Nukryžiuotojo atvaizdu. Mūsų šiek tiek šventasis Tėvas taip pat įteikė dovanų - vizito atminimo medalių.

PABALTIJO LAISVĖS DIENOS PROKLAMACIJA IR NEPRIKLAUSOMYBĖS REIKALAI

Lietuvių Informacijos Centras pranešė, kad birželio 13 d. Baltųjų Rūmų Roosevelt kambarėje prezidentas George Bush pasirašė proklamaciją, skelbiančią birželio 14 d. Pabaltijo laisvės diena 1991 ir 1992 metais.

Proklamacijoje suminėti svarbūs šių metų įvykiai Baltijos šalyse, jų tarpe sausio kruvinieji sekmadieniai Vilniuje bei Rygoje, trijų Baltijos šalių nepriklausomybės referendumai bei prezidento Bush gegužės mėnesio pradžioje įvykę pasimatymas su Lietuvos AT pirmininku Landsbergiu, Estijos ministru pirmininku Savisaaru bei Latvijos ministru pirmininku Godmaniu.

Proklamacija įdomi tuo, kad nors ir švelniai, bet aiškiai ji kritikuoja Sovietus dėl derybų su Baltijos šalimis vilkinimo. Jeigu gegužės 8 d., po Baltųjų Rūmų pasitarimo tarp Bush ir trijų Baltijos šalių vadų, Baltieji Rūmai oficialiai pranešime išreiškė viltį, kad "visi derybų dalyviai rodytų lankstumą bei pragmatškumą", tai vakar dienos proklamacijoje tikrai Sovietams taiko-

mas raginimas "žengti pirmyn" pasitarimų keliu bei priekaištaujama jiems už smurto vartojimą.

Prieš pasirašydamas proklamaciją, prezidentas Bush maždaug penkias minutes kalbėjo 30-čiai su viršum kviestų svečių. Jis pasakė, kad tikros derybos negali vykti grasinimų ir bauginimų aplinkoje. Išreiškė susirūpinimą dėl Sovietų veiksmų prieš Latvijos bei Lietuvos pasienių postų ir besitęsiančios Vilniaus radijo bei televizijos pastatų okupacijos.

Didžiama svečių buvo pabaltiečių organizacijų atstovai, atvykę iš įvairių JAV miestų. Taip pat dalyvavo Estijos bei Latvijos diplomatai ir trys Kongreso nariai, kurių iniciatyva Kongresas priėmė nutarimą skelbti Baltijos laisvės dieną. Tai kongresmenai Don Ritter (R.-Pennsylvania) ir Dennis Hertel (D.-Michigan) bei senatorius Donald Riegle (D.-Michigan).

Prezidentui baigus kalbėti ir einant pro duris, trys lietuviai su juo pasikeitė keliais žodžiais. Angelė Nelsienė pakvietė Prezidentą susitikti su Kalifornijos lietuviais, kai jis ten lankysis. Dr. Jonas Genys ir Viktoras Nakas Prezidentui paaiškino, kad Sovietai blokuoja jų vizas kelionei į Lietuvą, prašė jo tarpininkavimo.

Prezidentui išėjus, svečiai buvo pakviesti pereiti į greta Baltųjų Rūmų esantį pastatą diskusijoms. Į juos prabilo vienas Baltųjų Rūmų atstovas, kuris pagal įprastą tvarką gali būti cituojamas, tik nenurodant jo vardo ar specifinių pareigų.

Šiose 45 minutes trukusiose diskusijose Baltųjų Rūmų pareigūnas griežčiau negu Prezidentas kritikavo Sovietus dėl jų nusistatymo derybų klausimu. Jis pokalbius tarp pabaltiečių ir Sovietų delegacijų vadino "tariamom derybom". Tai ne derybos, jis sakė, tikrai diskusijos ir net ne tokios diskusijos, kokių JAV tikėjosi.

Toliau, jis aiškino, kad yra dvi galimos priežastys, dėl kurių Sovietai vilkina derybas su pabaltiečiais. Galbūt visas Kremliaus dėmesys yra sukauptas į naujos sąjunginės sutarties pasirašymą su devyniomis respublikom, tad ir nelieka laiko atkreipti reikiamą dėmesį į derybas su pabaltiečiais. Kita galimybė — Sovietai iš vis nelinkę eiti į derybas su Baltijos šalimis.

Pasak Baltųjų Rūmų pareigūno, prez. Bush administracija yra "pasimetusi ir susirūpinusi" dėl vadinamos "Devyni plus vienas" sutarties, nes apie ją girdi prieštaraujančių atgarsių tiek iš Kremliaus, tiek iš respublikų. Kai kas teigia, kad Kremlius žada tą sutartį naudoti šantažui prieš Baltijos šalis ir tris sovietines respublikas, atsakantysis ją pasirašyti. Tačiau kai kurie Ukrainos ir Rusijos respublikų valdžios atstovai tvirtina, kad jie "negali įsivaizduoti", jog ruošiamą "Devyni plus vienas" sutartį būtų piktnauduojama tokiu būdu.

Bene didžiausių nepasitenkinimų iš Amerikos pabaltiečių atstovų susilaukė Prez. Bush sprendimas garantuoti 1.5 milijardą dolerių paskolą Sovietams,

kad jie galėtų pirkti grūdų iš JAV. Baltųjų Rūmų atstovas tvirtino, kad JAV gavo užtikrinimą iš Sovietų, jog grūdai bus dalinami visoms respublikoms bei Baltijos šalims, kad nebus nukriaustųjų.

Jis tą tvirtinimą turėjo keliskart pakartoti, nes pabaltiečių atstovai reiškė visiškai priešingą nuomonę. Vienas pabaltietis teigė, kad Bush administracija gražiais žodžiais gina Estijos, Latvijos bei Lietuvos teises į nepriklausomybę, bet nesiima konkrečių veiksmų suteikti tiems žodžiams turinį. Anot jo, JAV-Sovietų Sąjungos santykių visiškai nepaveikia Sovietų vartojamas smurtas prieš Pabaltijo tautas. Tai nuomonei pritarė ir kai kurie kiti.

Vienas dalyvis dėstė, kad, TSRS gavus didžiausio palankumo statusą prekyboje su JAV, Sovietai galės skriausti Pabaltijo šalis, aiškindami, kad tas statusas joms negalios. Užtat jis pasiūlė atnaujinti didžiausio palankumo statusą prekyboje su JAV Lietuvai, Latvijai bei Estijai pagal dvišales 1925 ir 1926 metų sutartis.

Baltųjų Rūmų atstovas tokią galimybę atmetė, sakydamas, kad JAV nesuteiks didžiausio palankumo statuso jokiai šaliai, su kuria jos neturi pilnų diplomatinė santykių. Be to, tęsė pareigūnas, didžiausio palankumo statusas prekyboje suteikimas Sovietų Sąjungai savaime reikš, kad visos įmonės Pabaltijo šalyse, norinčios prekiauti su JAV įmonėm, galės pilnai naudotis lengvatomis.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos bei Mercy Lift atstovai skundėsi, kad JAV valdžios paskirta Project Hope agentūra neištesėjo pažadų apmokėti jų medicinines šalpos siuntas iš JAV į Lietuvą. Kaip žinia, Bush administracija paskyrė 5 milijonus dolerių Project Hope organizacijai apmokėti išlaidas, susijusias su vaistų bei kitokios medicininės šalpos pervežimu iš JAV į Baltijos šalis bei Ukrainą. Kol kas buvo tik viena oficiali Project Hope siunta lėktuvu, prie kurios Religinė Šalpa ir Mercy Lift prisidėjo. Prezidentas Bush vakar pasakė, kad antra Project Hope siunta netrukus keliaus į Pabaltijį, o jo atstovas vėliau pridūrė, kad tai tik "savaičių klausimas". Baltųjų Rūmų atstovas pažadėjo pasiteirauti dėl žadėto atskirų Religinės Šalpos bei Mercy Lift siuntų finansavimo valdžios lėšomis, kaip buvo anksčiau susitarta.

Be to, pabaltiečiai pareiškė nepasitenkinimą dėl Bush administracijos atsakymo vartoti žodį "nepriklausomybė" ryšium su Baltijos šalim. Nei Prezidento proklamacijoje, nei jo įvadinėse pastabose to žodžio nebuvo. Vietoj jo linksniuojamas žodis "laisvė". (LIC)

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Fbrest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tarsi. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

Savaitės įvykiai

12-ojo JAV prezidento Zachary Taylor palaikai bus tyrinėjami, norint surasti įrodymus, ar jis kartais nebuvo buvęs nuuodytas. Sunku atspėti, ką specialistai suras, nes tasai prezidentas miręs prieš 141 metus. Istorikai rašė, kad jis miręs nuo gastroenterito, bet dabar įtariama, kad greičiausia tai buvę nuodai. Visą reikalą iškėlė rašytoja Clare Rising, kuri rašo knygą apie šį prezidentą ir nori įrodyti, kad ne Linkolnas, bet Taylor buvo pirmasis nužudytasis JAV prezidentas. Taylor palaikai palaidoti kriptoje kartu su jo žmona Louisville, KY, tautinėse kapinėse.

Indijoje tebevyksta politiniai neramumai. Sikai Panjabe užpuolė du traukinius, nužudydami arti 100 keleivių. Jie siekia savo nepriklausomybės. Centrinė valdžia tebetęsia paieškas kaltininkų, nužudžiusių Rajib Gandhi gegužės 21 d.

Kiaulės kraujas gali būti naudingas žmogui, tvirtina amerikiečiai mokslininkai, kurie vykdė eksperimentus Princeton, NJ. Jie sako, kad, atitinkamai paveikus, kiaulės gali pradėti savo kraujyje gaminti hemoglobina, kuris taip reikalingas žmogaus kraujui perpilti. Esą toks "kiaulinis" hemoglobinas neturėtų bacilų — AIDS ar kitokių, kurių dabar labai bijomasi. Logan Corp. tikisi pradėti bandymus su žmonėmis 1992 ar 1993 metais.

GEDULO IR VILTIES DIENA LIETUVOJ

Surengta paroda. Iškilmingos mišios Vilniaus arkikatedroje. Pašventintas paminklas Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje. Orkestrai atliko Verdi ir Mozarto Requiems. Kaune Dainų slėnyje įvyko tremtinių poezijos ir dainų šventė.

Baisiojo birželio išvežimų 50 metų sukaktis paminėta birželio 14 d. Lietuvoje — Gedulo ir vilties diena, praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Birželio 14 d. 12:30 val. buvo aukojamos iškilmingos mišios Vilniaus arkikatedroje, po kurių 16 val. buvo naujo paminklo šventinimo iškilmės prie Naujosios Vilnios geležinkelio stoties. Paminklas — kryžius kalinimo ir tremties aukoms atminti, pastatytas ten, iš kur, pasak *Vakarinių naujienų*, "pajudėjo ilgi tremtinių ešelonai, išvežantys į nežinią tūkstančius niekuo nekaltų Lietuvos žmonių".

18:30 val. sporto rūmuose *Valstybinis simfoninis orkestras atliko G. Verdi Requiem*, diriguojant G. Rinkevičiui, o tuo pačiu metu Vilniaus arkikatedro-

je prasidėjo gedulo pamaldas, per kurias giedojo Radijo ir televizijos choras. 21 val. Vilniaus Universiteto kieme prie Šv. Jono bažnyčios, J. Domarkas dirigavo nacionaliniam simfoniniam orkestrui, kuris atliko Mozarto *Requiem*.

Birželio 15 d. Kauno Dainų slėnyje vyko tremtinių poezijos ir dainų šventė, kurios metu įteiktos pirmosios literatūrinės premijos už išleistas poezijos knygas.

Lietuvos vyriausybė paskelbė birželio 14 d. poilsio diena. Šios šūripos sukakties paminėjimo programą aptarė Bažnyčios, Vilniaus tremtinių bendrijų ir kitų žinybų atstovai Lietuvos Kultūros ir švietimo ministerijoje. (LIC)

Žmonės meldžiasi naktį prie parlamento rūmų Vilniuje, kad okupantas neužgrobūt rūmų. Nuotr. V. Kapočiaus.

— Lenkijos "Centras", kuriam priklauso krikščionių demokratų, liberalų ir tautininkų organizacijos, savo šūkiu pasirinko: "Krikščioniška moralė ir liberali ekonomika". Suvažiavimas pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę. Ilgais plovimais ir atsiostojimu sveikino Lietuvos delegaciją, kurią sudarė parlamentariai V. Plečkaitis, A. Leščinskas, A. Kumža ir lenkų atstovai — A. Maceikianecas ir S. Paško.

— Nerimi per Vilnių plaukia naftos produktai. Aplinkos apsaugos departamento specialistai nustatė, kad teršalai į lietaus kanalizacijos tinklą patenka iš Šiaurės karinio miestelio. Tai karinės technikos panaudoti tepalai. Kariškiai aplinkos apsaugos darbuotojų neįsileido, tad telegrama nusiųsta Pabaltijo karinės apsaugos vadui Rygoje.

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvajai pasauli, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS

I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207FAX 718 827 - 2964
Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Sveikiname naują LB Tarybą

Rinkiminė komisija paskelbė jau oficialius duomenis, kaip vyko Lietuvos Bendruomenės XIII Tarybos rinkimai. Pirmiausia — sveikiname naują Tarybą, kuri jau išreiškia kitą mūsų gyvenimo fazę. Linkime jai kuo geriausio, kuo našiausio darbo. Tegu per Tarybą stiprėja Lietuvos Bendruomenė, tegu naujos idėjos, nauji veiklos būdai išjudina visas apylinkes ir į naujus darbus suburia visus!

Tai bene pirmi tokie rinkimai Lietuvos Bendruomenės istorijoje, kad taip iš karto pasikeistų Tarybos sudėtis. Anksčiau ta kaita vyko pamažu. Vyravo vyresnieji, pirmūnai, kūrė Bendruomenę, rašė jos įstatus. Jie išsilaikė bent keliose Tarybose. Paskui traukėsi pamažu. Į jų vietas atėjo irgi vyresnieji darbuotojai, dirbė kitose organizacijose, pačioje Bendruomenėje — apylinkėse, apygardose.

Po rinkimų būdavo ramus pasitikėjimas — ir toliau LB plauks kaip plaukusi. Jos Tarybos nariai moka dirbti bendruomeninį, organizacinį darbą.

Dabar paskelbtuose duomenyse yra didelių pasikeitimų: 63% yra visai nauji žmonės, kurie nebuvo jokiose valdybose. Dauguma jų visai nežinomi, niekur neprisidėję prie Lietuvos Bendruomenės veiklos. Išrinko juos tik todėl, kad jie jauni.

Reikia džiaugtis, kad atėjo jauni, kad jie sutiko kandidatuoti. Vieną kartą apsisprendė ir pasirodė viešai. Gal ta drąsa juos palaikys ir toliau — atves į Tarybos posėdžius, išlaikys prie darbo stalo, sprendžiant įvairius klausimus.

Duok Dieve, kad taip būtų. Daug ir daug kartų rašėme, kad reikia atsinaujinti, kad reikia įtraukti naujus žmones. Štai dabar jie atėjo visu būriu, ir mes

ėmėm ir išsiganom.

Ir kodėl išsiganom?

Ir anksčiau buvo jaunų žmonių Tarybose, bet jie dažnai buvo nepavyzdingi, nelankė Tarybos sesijų, nesidomėjo Lietuvos Bendruomenės veikla. Jiem tas išrinkimas buvo savotiškas patikrinimas, kiek jie yra populiarūs. Ir jie pradžiugdavo išrinkti. Bet — tuo ir baigėsi. Jie neįsipareigojo ateiti ir dirbti, sujungti kitų veiklą.

Ši jaunimo pažūra stebino vyresniuosius, ir jie savo pokalbiuose ne kartą nagrinėjo, kodėl taip yra, ką daryti?

Dabar Taryboje ne keli jaunuoliai, bet — dauguma. Jei anksčiau į Tarybos posėdžius neatvykdavo vienas kitas jaunuolis, Taryba galėjo dirbti. O dabar kas bus? Kas bus, jei dauguma tarybos jaunuolių neatvažiuos į sesijų posėdžius? Ar tai nebus Lietuvos Bendruomenės organizacinė katastrofa?

Kad to nebūtų, reikia iš anksto apsižvalgyti ir susitvarkyti. Jaunuoliai visi turi gerų norų ir geros valios. Su tuo turime sutikti. Jei to neturėtų, tai neateitų į kandidatus ir į pačią Tarybą.

Pirmiausia, vyresnieji vietos didieji LB veikėjai, buvę LB veikėjai, sukviškite savo apylinkės išrinktus Tarybos narius ir juos apšviškite. Malonioje dialogo formoje galima daug padaryti ir pasakyti. Jie mielai kalbės ir supras, kad reikia pasitempti.

Konkrečiai reikia išaiškinti Tarybos nario pareigas, kaip jis turi reikštis ir veikti. Jie tai greitai supras, nes seka Amerikos demokratinį gyvenimą ir žino, kaip čia daroma. Kalbant draugiškai, galima daug padaryti.

4 (Tęsa iš praeito numerio)

Tose pareigose jis išbuvo ligi sovietinės okupacijos pradžios, t. y. 1940 m. Atėję bolševikai pavasarininkus uždarė, jų namus konfiskavo, o dr. Leimoną įkalino Kauno sunkiųjų darbų kalėjime.

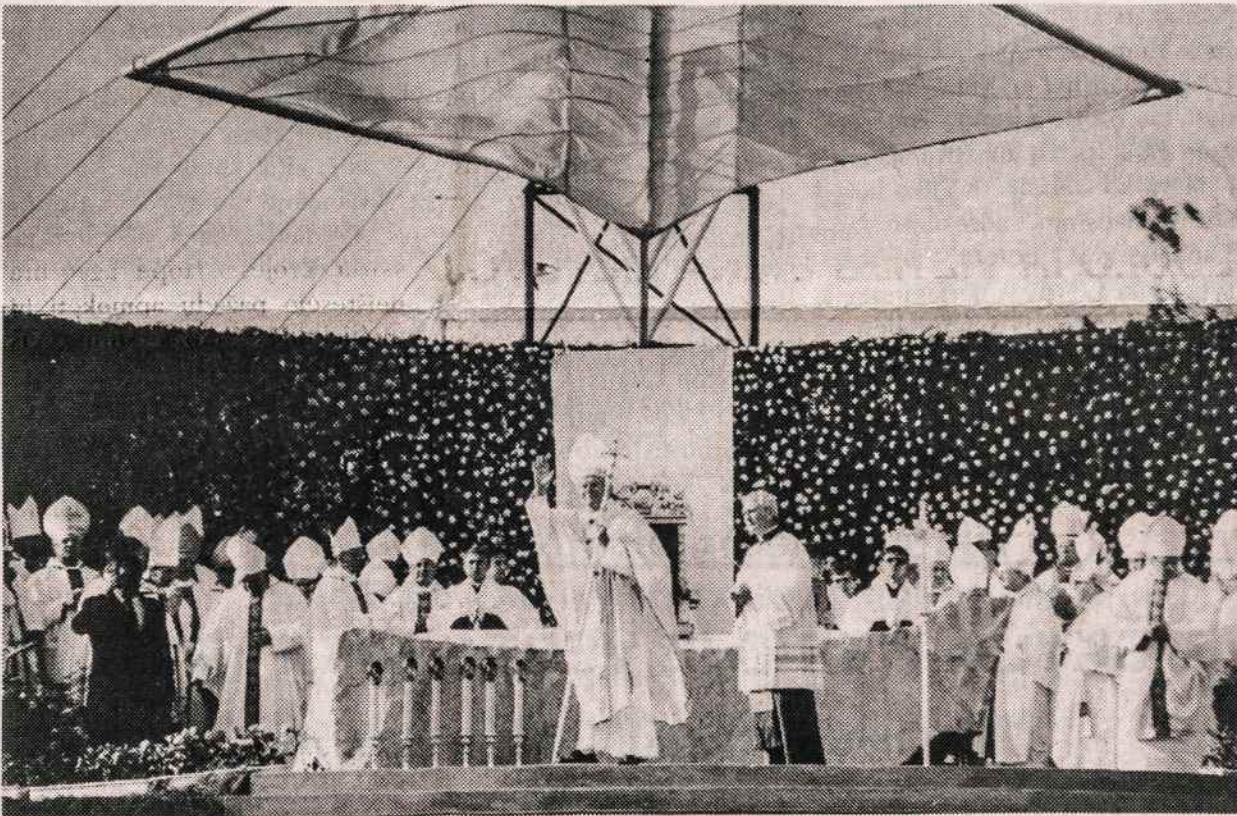
Atėjęs vokiečiams, jis iš kalėjimo buvo paleistas. 1944 m. jis pasitraukė Vokietijon, 1947 m. išvyko į Angliją, o 1949 m. persikėlė į Ameriką ir apsigyveno Bostone. Leimonas gimė 1900 m. Gudelių vls., Marijampolės aps. Mirė 1963 m. Bostone.

Kaip jau minėta, Leimoniui pirmą kartą patirti kalėjimą teko 1932 m. Ta pačia proga jis buvo atleistas ir iš tarnybos finansų ministerijoje. Jis nukentėjo, bet

Jaunieji nori dirbti ir kartais nedrįsta, kad gerai nemoka pasireikšti. Jų neįžeidami, padėkime išeiti į viešumą.

Kai mes pridėsime vyresniųjų pastangas, pamokymus, pedagogiką, tikrai turėsime vieną iš jaunųjų ir judriųjų Tarybų.

Jaunoji Taryba, prašome tik vieno — atekite ir dirbkite. Jei ko nežinote, klauskite vyresniųjų, visi padės ir pamokys. Visų tas pats tikslas — išlaikyti išeivijos Lietuvą gyvą, efektyviai, kuo daugiau padėti Lietuvai išsilaisvinti iš vergijos. O tai Jūs galite padaryti, nes jūs jauni ir drąsūs!

Popiežius Lomžoje po mišių laimina žmones birželio 4 d. Nuotr. Algimanto Žižiūno

Pagaliau aerouoste

Circėja ir Jupiteris mus užbūrė. Be to, ir pats Terracina miestas mus užlaikė. O laikrodis nenumaldomai tikseno. Jau trečia popiet. Sirijos lėktuvų linijos RB 412 skrydis pakils 6:40 val. vakaro. Matyt, kad užsibuvome pas Jupiterį, nes jaučiu, kad ir vyskupas skuba. Bandau sakyti, kad "neimkim į galvą", jei lėktuvas ir be manęs pakils, juk ir Italijoje yra tiek daug ko pamatyti...

Nūdien ir Italijoje yra daug eismo vieškeliuose. Skubėk nesukubėjęs, vieškelis yra tarsi upės vaga. O lietuje ji ir pavojinga. Fiumicino aerouostą pasiekiamė jau po šešių. Skubiai dėkoju už tokį kultūringą pristatymą kelio, nei į Artimuosius Rytus.

Viduje spūstis. Vargais negalais susirandu kontorą, kur primami keleiviai Damasko skrydžiui. Ten tik patarnautojas — keleivių jau nebėra. Nejau būsiu pavėlavęs? Patarnautojas nesukubėdamas paima mano bilietą, paprašo paso ir, išduodamas išvykimo kortelę, prideda taloną vakarienei ir paaiškina:

— Išskris tik apie vidurnaktį. RB 412 turi atsikristi iš Paryžiaus. Vėluojasi, nes iš Paryžiaus aerouosto turi išskristi Popiežius... Keliaujant, pravartu mažai ką vežtis ir viską su savim neštis.

LIETUVIŠKOJO JAUNIMO ATGIMIMAS KATALIKYBĖJE

CEZARIS SURDOKAS

katalikiškajam jo veikimui tas išėjo į naudą. Dabar jis dar daugiau galėjo atsidėti pavasarininkų, Katalikų veikimo centro ir kitų organizacijų darbams.

Dr. Eretis ir dr. Leimono bendradarbiavimas pavasarininkų veikime buvo tikra Dievo dovana katalikiškam jaunimui. Pirmasis buvo vakarietiškos kultūros, plačių užsimojimų, dinamiškas organizatorius, kultūrininkas, švietėjas. Antrasis lietuviško nuoširdumo ir kuklumo įsikūnijimas. Iš jo dvelkė taurumas, pasiaukojimas, pakantumas.

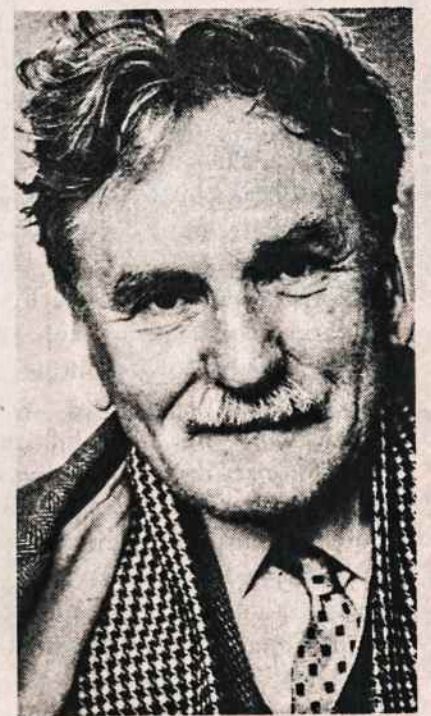
Juozas Leimonas buvo dvaro kalvio sūnus. Vidurinį mokslą ėjo Rusijoje. 1918 m. grįžo į Lietuvą, įstojo savanoriu Lietuvos kariuomenės ir dalyvavo nepriklausomybės kovose. Ekonominis ir politinis mokslus studijavo Šveicarijoje, Friburgo universitete, baigė daktaro laipsniu. 1928-32 tarnavo finansų ministerijoje referentu. Tarp daugelio įvairių visuomeninių pareigų jis yra buvęs moksleivių ateitininkų sąjungos pirmininku, studentų ateitininkų sąjungos pirmininku, Pasaulio lietuvių sąjungos c.v. sekretorium, Lietuvių sąjungos britų zonoje pirmininku. Aktyviai dalyvavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės steigime, kuri priėmė jo

pasiūlytą vardą.

Dr. Leimonas su dr. E. Turausku 1927 m. redagavo dienraštį *Rytas*. Amerikoje nuo 1951 m. jis redagavo *Vytis* žurnalą. Dr. Leimonas buvo įvairios pavasarininkų spaudos atsakomąsias redaktorius ir yra priklausęs *Ateities* ir *Pasaulio lietuvių* redakciniams kolektyvams.

Už nuopelnus Lietuvai 1938 m. Respublikos Prezidentas dr. J. Leimoną apdovanojo Gedimino ordinu, o už nuopelnus katalikiškai akcijai 1949 m. popiežius Pijus XII pakėlė į Šv. Grigaliaus Didžiojo riterius ir apdovanojo atitinkamu ordinu.

Dr. Leimono asmenybę gražiai apibūdina V. Kulbokas straipsnyje: "Šviesiajam dr. Juozo Leimono atminimui" (*Darbininkas*, 1968 balandžio 30). Ten parašyta: "Jis buvo įkvėptas jaunimo vadas. Nepaprastai kantrus ir atlaivus, vis besišypsąs, vaižgantiškai beieškąs deimantiukų, kraštutinai tikęs jaunu žmogumi... Jo akivaizdoje visi jautėsi lyg pakylėti iš kasdienos smulkmenų ir surizgusios nuotaikos. Jautėi kažkokią didelę jėgą, atrišančią tiesos žodį, kuris pažadina gerą pasiryžimą. Kaip atsakyti tam, kuris pats ėjo, darė, kalbėjo, sielojosi visais mūsų reikalais — jaunimu, šalpa, politika, spauda, menu, literatūra. Amžinai pilnas gerų sumanymų, atviras visoms problemoms..."

Prof. Juozas Eretas, daug veikęs su pavasarininkais.

Kareivio pavyzdys

Dr. Leimonas tikrojo didvyriškumo pavyzdžiu nurodydavo kareivį-pavasarininką, kuris pateko į kalėjimą už tai, kad viso pulko priešaky po bolševikų agitacijos jis pareiškė, jog visi lietuviai nori būti laisvi! Tas paprastas kareivis ir kalėjime drąsiai gynė savo lietuviškuosius ir katalikiškuosius įsitikinimus. Leimonas didžiausios juo ir visa kenčiančia tauta.

Tiems, kurie gaudendavo, kad lietuvių tauta kenčia už kokius nors nusikaltimus, jis nurodydavo į Kristų, kuris kentė, bet kur jo kaltė?! Jo nuomone, mūsų tauta Dievas kaip žiburium duria į akis paklydime ir pasididžiavime užkietėjusioms tautoms.

Pats didžiausias rėmėjas

Joks visuomeninis darbas negali būti sėkmingas, jeigu neturi rėmėjų, pasekėjų, pritarėjų. Pavasarininkai jų turėjo. Turbūt, pačiu didžiausiu pavasarininkų rėmėju buvo pats pavasarininkų tėvas kan. Povilas Dogelis. Jo iniciatyva ir globa, bekuriant šią organizaciją 1912 m., užtarnavo jam tėvo vardą. Juo labiau šis titulas jam tiko dėl jo nuolatinio rūpesčio organizacijos reikalais. Jis rūpinosi, kad organizacija turėtų ir savo laikraštį, kuriam jis pats ir *Pavasario* vardą pasiūlė ir sudarė bendrovę jį leisti bei buvo iš pirmųjų bendradarbių.

(Bus daugiau)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS
NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

Po ja keletas stalų su prie jų pritvirtintais suolais. Atokiau nuo kauburio, ant staus šlaito į jūros pusę, gali atpažinti žmogaus rankų liestus senovės likučius: viduramžių pilies pamatų ir sienų akmenų...

Jupiterio šventovė Terracina mieste

Nuo Monte Circeo ir miestas ir šventovė matosi kaip ant delno. Tik nuo kalno į miestą nuvažiaus, sunku susigaudyti. Terracina miestas mėgaujasi jūra. Ir Via Appia — Apijaus vieškelis, kurį nūdien "senoju" vadina, čia priartėja prie paties pajūrio.

Jupiteris — romėnų Dzeusas. Pasak Herodoto, kone visi dievai buvę garbinami Egipte, o iš ten jų garbinimas persikėlęs į Graikiją. Herodotas dar nebuvo pažinęs Romos galybės ir jos dievų panteono. Manau, kad jis būtų lengvai Jupiterį Dzeusu va-

dingęs. Būdinga ir tai, kad Jupiterio šventovė Terracina mieste stovi ant šaunios pajūrio briaunos ir užima nepaprastai gražią vietą. Panašiai kaip Dzeusas Graikijoje. Jis irgi mėgo aukštumas ir gražią gamtą...

Į Jupiterio šventovę reikia lipėti. Ne laiptais, kaip Romoje, bet vingiuotu keliu. "Lipame" automobiliu. Nūdien kelias — seno miesto gatvelių labirintas. Mano vyskupas įdomus vairuotojas — dedasi kelio nežinąs. Drįsus partiti, kad sukty "į dešinę ir važiuotų tiesiai", juokdamasis suka į kairę. Jis gerai žino kelią į daugelį Italijos žymybių. Ne tik žino kelią, bet ir nepasimeta.

Jupiterio šventovė griuvėsiuose. Nuo Monte Circeo mus atlydėjo tamsus debesis. Ūmai jis susiliejo su tirštu jūros ruku. Šventovę lankome perkūnijos ir lietaus grasoje. Nejau Jupiterį Neptūnas ims tvanoti! Šventovė stogo nebeturi. Tik tvirtus pamatus ir dar gana aukštas sienas.

Paduodant daiktus nuvežimui, tampa labai priklausomu. Paprastai kelionėse omnia mea mecum porto — viska nešuos su savim. Perėjus pasų kontrolę, laisviau ir ramiau. Norisi pagalvoti su plunksna apie Vergilijų ir Romos susitikimą su Atėnais ir Sparta — su Homeru.

Vergilijus — poetas iš kaimo

Gimnazija buvo supažindinusi su Vergilijaus poezija. Nežinia kodėl nebuvo domėtasi jo asmeniu. Gi norint suprasti jo *Eneidą*, reikia susipažinti su jos autorium. Wer den Dichter will verstehen, muss in Dichters Lande gehen! (Kas nori suprasti poetą,

turi keliauti į poeto kraštą!).

Publijus Vergilijus Maro buvo smulkus žemvaldžio sūnus. Gimė kaime prie Mantuos, Romai dar esant respublika (70 m. prieš Kr.), mokėsi daug kur — Cremonoje, Milane, Romoje, bet daugiausia įsijautė į gamtą ir gyvenimą namie — tėvo ūkyje. Būdinga, kad iš Romos Vergilijus grįžo pas tėvą, — bent dešimt metų dirbo ūkio darbus, mokėsi ir rašė...poeziją! 41 m. prieš Kr. tėvo ūkėlis buvo nusavintas legionierių labai. Vergilijus nukako į Romą, kur įsijungė į imperatoriaus Augusto globojamą literatūrą ratelį, Roma dabar jau buvo imperija. Augustas jau

Vysk. Antanas Deksnyš (d.) ir kun. Vladas Delininkaitis aptaria Vergilijaus *Eneidą*. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

(Bus daugiau)

VLIKUI STINGA ATSAKOMYBĖS

Vliko informacijos tarnyba 1991 m. gegužės 7 d. išsiuntinėjo laikraščiams, ir kai kurie jų (pvz., gegužės 17 *Darbininkas*, Nr. 20) jau paskelbė "V. Landsbergio — Vliko pasitarimą". Pasitarimo būta neįtikėtina aprėpnaus. Kaip garsinama, per vieni vieną posėdį buvę aptarta keliolika plačios apimties dalykų: nuo "Vliko politinės ir ekonominės (!) pagalbos Lietuvai atstatyti" ligi "Vliko informacijos biuro okupuotoje Lietuvoje (!) įsteigimo".

Eltos informacijų tarnybos vadinamoji speciali laida yra pritrupinta klaidingų formuluočių, išmarginta tikrovės iškreipimais, perdėtai išdabinta Vliko "žyg-darbiais". Spėtina, kad Vlikas, kreipdamasis į kitų valstybių įstaigas, savo raštuose, kurių neskelbia spaudoje, bet slepia nuo lietuvių visuomenės akių, taip pat neišvengia tokių klaidų. Jos gi savo ruožtu yra žalingos Lietuvos laisvės bylai, svetimiesiems prikištinai rodo mūsų menkystę.

Vlikui *Lietuva okupuota* (!) triskart maždaug vieno puslapio pranešime. Tarptautinė teisė griežta prasme laiko okupaciją tokia valstybei nepriklausomos teritorijos užvaldymą. Tačiau paprastai okupacija yra vadinama ir vienašališkas (smurtinis) kitos valstybės visos teritorijos ar tik jos dalies užgrobtas, kai užgrobtas siekia primesti savo suverenumą užgrobtamajai teritorijai.

Sovietų Sąjunga 1940 m. smurtu (prieš lietuvių tautos valią) Lietuvą užgrobė ir įsiinkorporavo. Tačiau tos inkorporacijos niekada nepripažino nei lietuvių tauta, nei tarptautinė bendruomenė. Taigi Lietuva, *de facto* užimta svetimos jėgos, ir po sovietinės inkorporacijos, pasiilko, kaip ir buvęs, *de jure* tarptautinės bendruomenės naris, valstybė (be savos valdžios), kuri 50 metų buvo valdoma Kremliaus patikėtinių. Tačiau lietuvių tauta 1989 m. kovo 26 d. laisvai, demokratiškai būdu išsirikino savą valdžią ir suteikė jai mandatą atstatyti Lietuvos valstybinę nepriklausomybę. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba (lietuvių tautos išrinktoji sava valdžia) 1990 m. kovo 11 d. aktu įkūnijo jai tautos suteiktą mandatą — atstatė Lietuvos valstybinę nepriklausomybę ir patvirtino (pradėjo) vykdyti suverenitetą, kuris palaipsniui srovė, pereina iš užgrobiko į Lietuvos valdžios rankas. Taigi nepriklausoma pasiskelbusios valstybės, įtvirtinančios (atgaunamos) savąsias suverenines galias, **negalima laikyti okupuota**, nes mažosios ir vidutiniosios valstybės jau yra atgyvenusios pilnatinio suverenumo dienas. O atsistatančios Lietuvos valstybės pareigūnų vadinimas **okupuotos Lietuvos ministrais**, kaip Vliko Elta juos tituluoja, implikuoja, kad jie veikia ne lietuvių tautos, bet Maskvos mandatu. Tatai, žinoma, meta negeistiną šešėlį Lietuvos suverenitetui.

Toliau rašoma, kad Vlikas, "deda visas galimas pastangas iš Vakarų demokratinių valstybių išgauti Lietuvos pripažinimą". Argi Vlikas dar nežino, kad Vakarų kraštai (tarp jų ir Jungtinės Amerikos Valstijos) Lietuvos valstybę *de facto* ir *de jure* pripažino jau 1919 - 1923 metais ir to pripažinimo neatšaukė. Anuo Lietuvos valstybės pripažinimu 50 metų tvėrė jos teisinė gyvastis tarptautinėje bendruomenėje: veikė ir tebeveikia Lietuvos diplomatinė tarnyba, nepripažino ir tebenepripažįsta Vakarai sovietinės Lietuvos inkorporacijos. Todėl apie tat reikia kalbėti ne taip sujauktai, daug atsargiau ir aiškiau, kad nesudarytų įspūdį, jog ano, senojo tarptautinio pripažinimo lyg ir nemato-

ma, jo išsižadama. Kaip tik jį iškeliant, pabrėžiant, pasikliūnant, prašytina įsileisti Lietuvą į tarptautines sueigas ir institucijas, traktuoti ją lygiomis su kitomis valstybėmis, atstatyti su ja diplomatinis santykius, pripažinti jos valdžią, vyriausybę. (Tarptautinė teisė skiria naujai įsisteigusios valstybės tarptautinį pripažinimą nuo nepaprastomis, nekonstitucinėmis aplinkybėmis pasikeitusios vyriausybės pripažinimo.)

Turbūt lietuvių visuomenės akims apdumti specialioji Vliko Eltos laida skelbia, "kad Vlikas nuo 1990 m. kovo 11 d. tvirtai rėmė ir remia Lietuvos parlamentą ir jo sudarytas Lietuvos vyriausybes...". Betgi Vliko pirmininkas dr. K. Bobelis, 1990 m. rugsėjyje lankydamasis Lietuvoje ir kalbėdamas su *Atgimimo* bendradarbe Asta Skaisgiryte, bylojo kitoniškai. Jis tada porino, kad dar "turėsįs būti renkamas naujas Seimas pagal senosios konstitucijos principus" (Kokios konstitucijos? Br. N.); "Kuomet Lietuva atstatys valstybingumą ir išrinks laisvą Seimą, jis galės keisti konstituciją šių laikų dvasia". Pagal Bobelį išėitų, kad Lietuvos valstybingumas dar neatstatytas, dabartinis parlamentas nėra laisvas ir negali keisti konstitucijos. Kitais žodžiais tariant, Vliko pirmininkas anuomet pats dar nepripažino atstatytosios nepriklausomos Lietuvos valstybės, neigė teisę dabartinei jos valdžiai vykdyti tautos jai suteiktą suvereninę galią (keisti konstituciją).

Nėra ko stebėtis ir Vliko keistu paklausimu, adresuotu V. Landsbergiui, būtent "ar teisybė, kad Lietuvos parlamentas priėmė įstatymą iš išeivijos lietuvių atimantį Lietuvos pilietybę". (Citatos sintaksė netaisoma.) V. Landsbergis, matyt galbėdamas Vliką nuo susiniekinimo, šio klausimo neatsakęs.

Iš tikrųjų, išeivijos lietuvių Lietuvos pilietybės įstatymais pavidalas kol kas dar nėra "susitupėjęs". V. Astrausko pirmininkaujama dar sovietinės Lietuvos aukščiausioji taryba, Lietuvos sąjūdžio spaudžiama, 1989 m. lapkričio 3 d. priėmė Pilietybės įstatymą. Pacituosiu to įstatymo atitinkamus nuostatus, kurie galėtų sytis su išeivijos lietuvių pilietybe, būtent:

"Teisė į Lietuvos TSR pilietybę išsaugoma asmenims, iškeldintiems ar pasitraukusiems iš Lietuvos teritorijos nuo 1940 metų, taip pat jų vaikams ir vaikaitiams.

Kitiems lietuviams Respublikos pilietybę pripažįstama, kai jie persikelia gyventi į Lietuvą ir duoda priesaiką Respublikai" (22 str.);

"Lietuvos pilietybės netenkama:

1) atsisakius Lietuvos pilietybės (18 str.);

"Pilietybę atimama, jeigu:

3) stota kitos valstybės tarnybon be kompetentingų Lietuvos TSR valstybės organų žinios ir leidimo" (20 str.). (Įstatymas nenumato Lietuvos Respublikos pilietybės sankliuvos su kitos valstybės pilietybe.)

Betgi Lietuvos Respublikos Laikinasis Pagrindinis Įstatymas (Laikinoji konstitucija), keičiantis jam prieštaraujančius minėto Pilietybės įstatymo nuostatus, yra Lietuvos pilietybės požiūriu išlysktus išeivijos lietuviams, įsipilietinus kitose valstybėse. Jo 13 str. sako:

"Lietuvos pilietis paprastai negali būti kartu ir kitos valstybės piliečiu". Manau, tokio draudimo galėtų ir nebūti.

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo sudarytoji Lietuvos Respublikos konstitucijos rengimo grupė jau yra paruošusi vadinamus konstitucijos koncepcijos metmenis (koks grėmėdžiškas pavadinimas), kurie užsimoja šitaip spręsti išeivijos lietuvių pilietybės klausimą:

Lomžoje prie katedros po mišių. Popiežių lydi Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius. Nuotr. Algimanto Žižiūno

"Lietuvos Respublikos pilietis gali netekti pilietybės jos atsisakydamas, taip pat įgijęs svetimos valstybės pilietybę. Tik išimtiniais atvejais, numatytais konstitucijoje, Lietuvos Respublika pripažįsta dvigubą pilietybę".

Perskaitęs ligi pat galo konstitucijos koncepcijos metmenis, tu "išimtinių atvejų" neradau, išskyrus miglotą sakinėlį, įterptą žmogaus ir piliečio teisių ir laisvių skyriū, būtent:

"Kiekvienas pilietis turi teisę atsisakyti pilietybės, bet ji niekam negali būti atimta savavališkai".

Vlikas, tarsi iš medžio iškritęs, gobisi žinių apie išeivijos lietuvių pilietybinį statusą atsikuriančioje Lietuvos valstybėje. Šis faktas taip pat liudija jo skurdžią veiklą, kuri per metus "suėda" daugiau kaip 300.000 dolerių, lietuvių išeivijos suaukotų Lietuvai.

Lauktina, kad Vlikas pagaliau pajustų atsakomybę lietuvių tautai.

Brolius Nemickas

IŠRINKTA JAV LB XIII TARYBA

Rinkimuose dalyvavo 6161 balsuotojai

JAV LB XII tarybos vyriausioji rinkimų komisija, patikrinusi prisiųstus jai iš apygardų rinkiminių komisijų protokolus, suvestines ir kitus raštus apie JAV LB XIII tarybos narių rinkimus, prasilenkimų su rinkimų taisyklėmis nerado, tad, remdamasi 58 str., laiko rinkimus įsiteisėjus ir skelbia galutinius rinkimų duomenis.

Rinkimuose dalyvavo 6161 balsuotojas, kurie išrinko šiuos tarybos narius:

BOSTONO apygarda
Balsavo 542, išrinkta 5 nariai: Buivydas, Romas; Čepas, Gintaras*; Janulaitis, Erdvilis; Kupčinskas, Aidas*; Meilus Eduardas*.
Kandidatė: Meiluvienė, Teresė.

CONNECTICUT apygarda
Balsavo 540, išrinkta 5 nariai: Balsys, Linas*; Dresliūtė, Zina V.*; Dzikas, Alfonsas*; Vebraitė-Gustienė, Vaiva R.; Žiūrys, Eugenijus.
Kandidatai: Raškevičius, Vitas; Virbickaitė, Algutė; Alšėnaitė-Urban, Stefa.

FLORIDOS apygarda
Balsavo 516, išrinkta 5 nariai: Armalis, Adolfas*; Čyvas, Matas; Majauskas, Vytautas; Sodonis, Marius; Zundė, Pranas*.
Kandidatai: Raškevičius, Vitas; Virbickaitė, Algutė; Alšėnaitė-Urban, Stefa.

NEW JERSEY apygarda
Balsavo 285, išrinkta 3 nariai: Bitėnas, Arūnas*; Bitėnas, Rimas*; Gražulytė, Rita.
Kandidatai: Melinytė, Gina; Melinytė, Vida; Luecke, Claudia.

NEW YORKO apygarda
Balsavo 497, išrinkta 5 nariai: Bileris, Kęstutis J. Kazlas, Juozas; Lora, Tomas; Norvilaitė, Danutė; Virkutytė, Rūta.
Kandidatai: Venckutė, Janė; Vakselis, Aleksandras; Miklas, Kęstutis, K.

OHIO apygarda
Balsavo 555, išrinkta 5 nariai: Alšėnas, A. Paulius; Aukštuolis, Rimantas; Bublėnė, Ingrida; Puškorienė, Dalia; Rukšėnas, Algis.
Kandidatai: Stankus, Viktoras; Bielauskas, (nukelta į 5 psl.)

OHIO apygarda
Balsavo 555, išrinkta 5 nariai: Alšėnas, A. Paulius; Aukštuolis, Rimantas; Bublėnė, Ingrida; Puškorienė, Dalia; Rukšėnas, Algis.
Kandidatai: Stankus, Viktoras; Bielauskas, (nukelta į 5 psl.)

ju, taigi ir Lietuvos istorijos tarpsnį.

Iš toli atvykusieji ir norį nakvoti, bent pora dešimčių gali būti priimti į Raudondvario svečių kambarius. Dėl nakvynės reikalingas susitarimas iš anksto.

Iškyloj galima sutikti senai matytus ir pažįstamus ir su jais pabendrauti, organizacijų vadovybių asmenys gali norėti pasitarti, jai jiems reikės patalpų, jos bus surastos.

Kviečiami visi

Iš iškyla kviečiami visi lietuviai ir lietuviškos kilmės amerikiečiai bei jų draugai amerikiečiai ir kitataučiai, gyvenant

juos surastos.

Clevelando skautija šventė globėjo šv. Jurgio šventė. Nuotraukoje Pilėnų skautų tunto tuntininkas s. R. Belzinskas su mažaisiais gieda "Ateina naktis". Nuotr. Vlado Bacevičiaus

IŠKYLA, KURIOJE VERTA DALYVAUTI

Putnamo lietuvių diena laukia visų

Jau beveik tradicija tapusi metinė iškyla, vadinama ir lietuvių susiartinimo švente, ruošama Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselių ir seselių rėmėjų, vienuolyno sodyboje, Putname, įvyksta š. m. liepos 28 d. Iškylos įvairovės domina kiekvieną jos dalyvį ir teikia galimybę įsijungti į iškylos programos dalis, kurios yra jam prie širdies, ar kurios yra naudingos jam bei lietuviams.

Iškylos programoje galima skirti šias dalis, nors jos kai kada ir susijusios viena su kita: religinę, kultūrinę, visuomeninę, pramoginę ir buitinę.

Pradedama šv. Mišiomis

Iškyla pradedama religiniu vyksmu — Šv. Mišiomis 11 val. ryto. Mišias koncelebruos lietuvių išeivijų vyskupas Paulius Baltakis, OFM, su keliolika kunigų. Mišios lauke, altorius prie vienuolyno koplyčios. Giesmes gieda visi dalyviai. Mišių metu kalbės vyskupas.

Malda už Lietuvą popiet

Kita iškylos religinė dalis vyks 4 val. vienuolyno koplyčioje, bendrai meldžiantis už Lietuvą, prašant Aukščiausiojo Lietuvai laisvės ir lietuviams išvermės, pasišventimo ir daugelio į tikėjimą sugrįžimo.

Žinoma, galimos kiekvienu laiku ir kiekvienam asmeniškoms maldos, kurias gali skatinti, priminti, sukelti ir pagilinti aplinkoje esančios prasmingos, šven-

tuosius vaizduojančios statulos ir paveikslai, pvz.: Šiluvos Marijos statula prie vienuolyno koplyčios sienos, Fatimos Marijos statula jos vardo sodyboje, palaimintojo Jurgio Matulaičio biustas koplyčioje, prie vienuolyno esančiame sode Kryžiaus kelių koplytėlės ir lietuviškas kryžius, koplyčios langų vitražuose pavaizduotos Lietuvos Marijos šventovių Marijos ir kit.

Dailės paroda

Kultūrinė iškylos dalis patiekama paveikslų paroda ir tautodailės dirbiniais, spausdiniais ir knygomis. Išstatoma kelių dailininkų paveikslai (net A. Galdiko), dalis jų neseniai iš Lietuvos atvežti, o įvairūs tautodailės dirbiniai bus išstatyti ant keleto stalių, spausdiniai — vienuolyno knygyne. Knygų galima įsigyti ir Alkoje.

Galima įsigyti paveikslų ir tautodailės dirbinių parodos metu.

Jaunimo pasirodymas

Pramoginė dalis susidės iš kelių vyksmų. Vienas svarbiausias jų — Neringos stovyklos stovyklautojų (jaunimo) pasirodymas su tautiniais šokiais, vaizdeliais ir dainomis. Pasirodymas vyks vaisių sodo aikštėje.

Prie pramogų priskaitomos ir loterijos. Viena jų vertingų daiktų, kita vaikams ir jaunimui, pastaroji vienuolyno salėje po koplyčia. Gali būti, kad kokia nors menininkų grupė iš Lietuvos lankysis Amerikoje, tai ir ji galės

pasirodyti iškylos dalyviams.

Atvykstama ir autobusais

Buitinė iškylos dalis organizuojama dalyvių patogumui. Atvykimas į iškylą organizuojamas autobusais New Yorke, Albany, galbūt ir Bostone.

Automobiliais atvykusiems nebus vargo rasti vietos automobilių pastatyti. Iškylos dalyvių pamaitinti bus pakankamai maisto, paruošto vienuolyno sodyboje ir virtuvėje, taip pat vienuolyno seselių rėmėjų grupių būdėlėse, telpančiose erdviame vienuolyno garaže. Daugelio mėgiamas kugelis su raugintu pienu bus gaunamas vienuolyno Matulaičio salėje.

Galima aplankyti kapines

Iškylos atvykusieji gali aplankyti vienuolyno "Dangaus vartų" kapines, kurių viduryje stovi skulptoriaus R. Mozoliausko meniškasis obeliskas, ir prisiminti savo mirusius bei kitus ten palaidotus. Galima aplankyti ir Matulaičio namuose globojamus lietuvius, ypač savo pažįstamus, ir suteikti jiems džiaugsmo bei parodyti, kad jie prisimenami.

Popietyje galima apžiūrėti Alką — Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvą ir pamatyti joje sukauptus lietuviškos kultūros pasireiškimo rinkinius. Taip pat galima nueiti į Mindaugo pilį, statytą kun. S. Ylos, ir pamatyti joje esančius meno darbus, vaizduojančius Lietuvos karaliaus Mindaugo šeimos istori-

Clevelando skautija šventė globėjo šv. Jurgio šventė. Nuotraukoje Pilėnų skautų tunto tuntininkas s. R. Belzinskas su mažaisiais gieda "Ateina naktis". Nuotr. Vlado Bacevičiaus

LOMŽOJE JONAS PAULIUS II IŠREIŠKĖ SOLIDARUMĄ LIETUVAI IR LIETUVIAMS

(atkelta iš 1 psl.)

...Jau 600 metų, kai Lietuva yra palaimingoje apaštalo sosto globoje.

...Jūs išaukštinate mūsų tautą palaimintojo Jurgio Matulaičio garbe... Jūs sustiprinate Lietuvos Katalikų Bažnyčią naujais ganytojais vyskupais, kurių naujaisius su džiaugsmu pristatome Jums jau Sekminių šventėse konsenkruotus: Jo Ekscelencija Juozas Tumaitis ir Jo Ekscelencija Sigitas Tamkevičius".

Kardinolas Sladkevičius tarė šiltą žodį lenkams: "Mus jungia, sakė jis, vienas krikštas, vienas tikėjimas ir meilė Šv. Tėvui. Todėl mes reiškiamė lenkų tautai, kaip tikėjimo broliams, savo nuoširdžiausią pagarbą ir meilę. Dabar, kai Lietuva pergyvena didžiųjų išmėginimų valandą, mes turime viltį, kad lenkų tauta broliškai palaikys mus, siekiančius tautinės laisvės ir nepriklausomybės".

Baigdamas kardinolas išreiškė viltį, "kad jau sekančiais metais Lietuvos žemę pasieks Jūsų palaimos žingsniai. Šiandieną gi visos mūsų tautos vardu galū pareikšti, Šv. Tėve, mes visa širdimi Jus mylime, Jūsų laukiame ir kviečiamė aplankyti mus kaip savo vaikus".

"Lietuva! Girdžiu Tavo balsą, atsakė popiežius lietuviškai, ir atsiliesiu į tą balsą... Mano keilions į Lietuvą reikalą pavedu Tai, kuri spindi Aušros Vartų šventovėje ir yra mums visiems, Jums, lietuviai, ir Popiežiui, Aušra šviečianti viltimi. Šia intencija dvasiniai persikeliu drauge su jumis prie šv. Kazimiero karšto Vilniuje ir taip pat prie karšto palaimintojo Jurgio Matulaičio-Matulewicz Marijampolės šventovėje".

Toliau savo pamokslė Šv. Tėvas sveikino Lomžos vyskupijos lietuvius. Priminė, kad jis, rašydamas encikliką *Redemptoris missio*, galvojęs apie čia gražiai sugyvenančius skirtingų tautybių žmones, kurie, būdami lojalūs savo tėvynei ir kultūrai, naudojami Kristaus mums atnešta laisve. "Krikščionybė yra atvira universali brolybė, kur visi žmonės yra vieno Tėvo vaikai ir broliai Kristuje".

IŠRINKTA JAV LB XIII TARYBA

(atkelta iš 4 psl.)

Vytautas; Lenkauskaitė, Viktorija; Širvaitis, Algis; Ardys, Juozas; Marcinkevičius, Egidijus.

PIETRYČIŲ apygarda

Balsavo 633, išrinkta 6 nariai: Gečienė, Teresė*; Kučas, Linas; Maciūnas, Vytas; Rukšys, Vidmantas; Stirbienė-Krokytė, Jūratė; Šeštokienė, Onilė.

Kandidatai:

Gailaitė, Nida; Pakštienė, Audronė.

VAKARŲ apygarda

Balsavo 459, išrinkta 5 nariai: Brinkis, Zigmas*; Gedgaudienė, Violeta; Kulikauskas, Edmundas; Nelsienė, Angelė; Viskanta, Zigmas.

Kandidatai:

Vidugiris, Vytautas; Navickienė, Danguolė; Nelsas, Romas; Raulinaitis, Algis; Petruilienė, Antonija.

VIDURIO VAKARŲ apygarda I ir IV rajonuose balsavo 1311, išrinkta 13 narių:

Daulienė, Salomėja; Jasaitienė, Birutė*; Juškienė, Rūta*; Kanas, Ferdinandas V.*; Kerelytė, Svajonė; Kisieliū, Petras*; Kojelytė, Daina*; Likanderytė,

Šv. Tėvas kvietė lietuvius melstis, kad Dievas laimintų Lietuvą pašaukimais į kunigus ir vienuolius. Jis prisiminė 1987 m. pasakytus žodžius, kad Lietuva yra labai arti jo širdies ir kad kasdien jis meldžiasi už ją. Prisiminė lietuvių koplyčią Šv. Petro bazilikoje Romoje ir Šv. Kazimiero popiežišką kolegiją, kurią jis tankiai aplanko, norėdamas pasimelsti drauge su lietuviams.

Popiežius baigė šiais žodžiais: "Mylimi lietuviai, Kristus yra su jumis, Marija, Gailestingumo Motina, su jumis, Bažnyčia su jumis, Popiežius su jumis... Visus čia esančius, jūsų šeimas, jūsų parapijas, bendruomenes ir kiekvieną, kuris jaučiasi dvasinėje vienybėje su jumis, aš laiminu iš visos širdies"

Seinų lietuviai buvo atvykę su savo chorū, kuris giedojo per pamaldas, ir atsivežė šv. Kazimiero statulą iš savo katedros centrinio altoriaus. Ta statula stovėjo Lomžoje prie altoriaus, kurio dešiniojoje pusėje buvo trys vėliavos: Lietuvos, Lenkijos ir Popiežiaus.

Po mišių popiežius dar ilgai sveikinosi su lietuviams. Po to išvyko į Olšteino vyskupiją.

Lietuviai vyskupai ir prelatai koncelebravo mišias ir vėliau pasiskirstė išvykti aplankyti lietuviškų parapijų: kard. Sladkevičius su vyskupais Michelevičium ir Matulaičiu išvažiavo į Seinus, vysk. Tamkevičius į Smalėnus, vysk. Preikšas į Punkską, o vysk. Vaičius ir vysk. Baltakis į Suvalkus, kur saleziečių bažnyčioje įvedamos lietuviškos pamaldos, kurių čia jau nebėbuvo nuo pereito šimtmečio.

Nepaisant nuovargio, visi lietuviai jautėsi pakiliai ir džiaugėsi susitikę su Šv. Tėvu.

Lenkijos televizija ir tarptautinė spauda plačiai aprašė šį nepaprastą istorinį susitikimą. Lietuvos TV visą valandą transliavo Lenkijos programą, kuri buvo filmuojama katedroje ir šventoriuje. Tad visa Lietuva pamatė, kaip jos piligrimai susitiko su Popiežium, kaip jis klausėsi, kai visa minia giedojo "Marija, Marija" ir Tautos himną.

Rita; Narutis, Vytautas; Polikaitis, Juozas*; Račkauskas, Jonas*; Sušinskas, Kęstutis; Vaišny, Juozas.

Kandidatai:

Šaulys, Vacys; Norušis, Linas; Juodelis, Bronius; Vizgirdaitė, Vida; Vasaitienė, Vitalija; Riškis, Jurgis; Augius, Jurgis; Šlenys, Liudas; Sušinskienė, Rūta; Iečius, Kęstutis; Levickas, Jonas; Palukaitienė, Aldona; Ardicikas, Kazys.

II rajone balsavo 132, išrinkta 1 narė:

Vilutienė, Birutė*.

Kandidatė:

Dambrauskienė, Roma

III rajone balsavo 218, išrinkta 2 nariai:

Binder-Kašubaitė, Rima*; Narušienė Firant, Regina G.

Kandidatė:

Pliūrienė-Ardytė, Reda.

JAV LB XIII Tarybos nariai skelbiami alfabeto tvarka.

Kandidatai balsų daugumos eile.

*Nariai buvo JAV LB XII Taryboje.

JAV LB XIII TARYBOS
Vyriausioji Rinkimų
Komisija

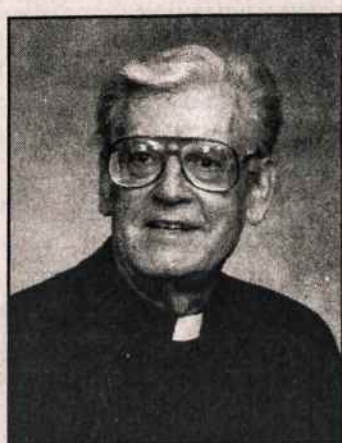

Poetas Bernardas Brazdžionis Vilniuje Šv. Kazimiero bažnyčioje po mišių skaito savo poeziją. Nuotr. Algimanto Žižiūno.

KUN. JUOZO MATUČIO 50 METŲ KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Gegužės 22 suėjo lygiai 50 metų, kai kun. Juozas Matutis buvo išventintas kunigu Švento Jono katedroje Hartforde. Ta proga birželio 2 dieną 2:30 popiet buvo aukojamos iškilmingos šventos mišios Hartfordo Šv. Trejybės lietuvių bažnyčioje. Tai padėka Dievui už 50 metų kunigystės sukaktį. Svečių priėmimas ir pietūs buvo Valle's Steak House po bažnytinų apeigų.

Kun. Juozas Matutis gimė 1915 m. liepos 18 d. Stamford, CT. Jo tėvai, Leonas ir Amelija (Basiutė) Matučiai, augino penketą vaikų. Juozas buvo ketvirtasis. Pradžios mokyklą ir gimnaziją baigė Stamforde ir, būdamas 18 metų, įstojo į Šv. Tomo kunigų seminariją Bloomfield, CT. Gilinti filosofijos ir teologijos mokslų išvyko į American College, Louvain, Belgiją, vėliau Prancūzijai į Grand Seminaire of St. Briec. Studijuodamas

Kun. Juozas Jonas Matutis

Europoje, vasaros atostogas praleisdavo Lietuvoje. II pas. karui prasidėjęs, klerikas Juozas Matutis grįžo į Ameriką ir Baltimorėje, Šv. Marijos seminarijoje, tęsė studijas toliau. 1941 metais gegužės 22 dieną Hartfordo vyskupas Henry O'Brien suteikė Juozui Matučiai kunigystės sakramentą.

Kun. Juozas Matutis vikaru

VIRGINIJOS GUBERNATORIUS WILDER PASKELBĖ PABALTIO TAUTŲ LAISVĖS DIENĄ

Gegužės 21 d. Virginijos valstybės gubernatorius L. Douglas Wilder paskelbė "Pabaltijo tautų laisvės dieną birželio 14 d.", nes tą dieną Sovietų Sąjunga įteikė tom valstybėm ultimatumą ir kitą dieną jas okupavo. Gubernatorius Wilder yra pirmas Virginijos gubernatorius, kuris viešai pripažino šių tautų suverenumo teises.

Pareiškimas buvo pasirašytas Virginijos sostinėje, gubernatoriaus būstinėje, dalyvaujant pabaltiečių tautų atstovams.

Virginijos Lietuvių Bendruomenės vardu gubernatorių sveikino Viktoras Nakas, Lietuvių Informacijos Centro direktorius Washingtone. Jis gubernatoriui įteikė Lietuvos Charge d'Affaires Stasio Lozoraičio laišką bei knygą apie Pabaltijo tautas. St. Lozoraitis siūlė gubernatoriui aplankyti Pabaltijo tautas.

Pabaltijo tautų laisvės dienos paskelbimo ceremonijų detalėmis jau kelias savaites rūpinosi Terry Baksys ir jos vyras žurnalistas William Byrd.

Po pasirašymo Laima Ghatak

— Vilniaus miesto herbą patvirtino Aukščiausios Tarybos prezidiumas. Istorinį herbą atkūrė dailininkas Arvydas Každalis ir heraldikas Edmundas Rimša. Panaudota XIV - XVIII amžių ikonografinė medžiaga, daugiausia magistrato antspaudai. Vilnius savivaldą gavo 1377 metais. Nuo to laiko pradedami naudoti antspaudai su Šv. Kristoforu. Vėliau simbolis buvo įreminas į nustatytos spalvos herbinį skydą.

dirbo Šv. Juozapo parapijoje Shelton, CT, Šv. Jono Evangelisto parapijoje Watertown, CT, ir Šv. Andriejaus lietuvių parapijoje New Britain, CT. 1959 metais rugpjūčio 6 d. jis buvo paskirtas klebonu Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, New Haven, CT, kur energingai vadovavo 5 metus, sustiprindamas šią lietuvišką parapiją.

1964 metais vasario 20 dieną kun. Juozas Matutis tapo Hartfordo Šv. Trejybės lietuvių parapijos klebonu. Čia jis sėkmingai klebonavo 26 metus, kol, sulaukęs 75 metų amžiaus, išėjo į pensiją 1990 spalio 16.

Dabar kun. Matutis gyvena Hartforde ir toliau palaiko lietuvišką veiklą. Jį matome dalyvaujant lietuviškuose rengimuose ir atnašaujant šventas mišias per bažnytines iškilmes Hartfordo ir New Britaino lietuviškuose parapijose.

Lionė Simonaitienė

televizijos atstovams pareiškė, kad negalime leisti sovietams iš vienos pusės kalbėti apie žmonių teises, o iš kitos pusės tęsti savo tironiją.

S. Strazdas

JAV LB PETICIJA PREZIDENTUI G. BUSHUI

JAV LB Krašto valdybos Visuomeninių reikalų taryba paruošė peticiją JAV prezidentui George Bush, kad jis suteiktų diplomatinę pripažinimą demokratiškai Lietuvos Respublikos vadovybei, kad pasmerktų Sovietų vykdomus karinius veiksmus ir žudymus Lietuvos teritorijoje ir pasienio kontrolės punktuose, kad sulaukėtų JAV ekonomine

pagalbą TSRS, kol nebus išvesti OMON kariniai daliniai iš Lietuvos ir sugrąžinta Lietuvos televizija bei kiti užgrobti pastatai.

Muzikos šventės metu ši peticija buvo pasirašyta keliolikos tūkstančių lietuvių bei amerikiečių ir pasiūsta į Baltuosius Rūmus birželio mėnesio pradžioje.

JAV LB informacija

sekmadienį, liepos 28 d.

Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS - Lietuvių susilartinimo šventė

11:00 ŠVENTOS MIŠIOS
Pagrindinis celebrantas ir pamokslą sakys
Vyskupas Paulius Baltakis

12:00 PIETŪS, pramogos
3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA
4:00 Šv. VALANDĖLĖ už Lietuvą
4:45 Didžiosios loterijos laimėjimai

Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti!
Pasikvieskite ir savo draugus!

IŠ VISUR

— Amerikos delegacijos vadovas Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijoje Max Kämpelman Vilniuje gegužės 23 tarėsi su Lietuvos prez. Vytautu Landsbergiu. Gegužės 24 svečias aplankė Vilniuje kai kuriuos pastatus, kurie sovietų dalinių yra pagrobti nuo sausio mėnesio. Jis taip pat tarėsi su Algirdu Saudargu, Lietuvos užsienio reikalų ministru.

— Lietuvių-lenkų kultūros centras JAV, ryšium su popiežiaus Jono Pauliaus II vizitu Lenkijoje ir jo susitikimu su lietuviams Lomžoje, pasiuntė Popiežiui sveikinimo telegramą. Reikiama viltis, kad šis susitikimas pasitarnaus geresniam abipusiam tautų supratimui, kad galimas Popiežiaus apsilankymas Lietuvoje sustiprins Europoje taiką. Dėkojama Popiežiui už tai, kad jis savo maldose prisimena Lietuvą. Telegramą pasirašė Centro pirmininkas Tadas Jacukovičius.

Taip pat Centro pirmininkas Tadas Jacukovičius ir Lenkų medikų Draugijos pirmininkas Eugene Demczuk pasiuntė Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijai sveikinimą ryšium su medicos diena. Jiedu sveikina Lietuvos medikus ir medicos darbuotojus ir linki stiprybės, ištvėrmės, pasiaukojimo ir sėkmės. Tiedu centrai savo būstines turi New Jersey valstijoje.

— Cicero, IL, Amerikos Lietuvių Taryba rengia tragiškųjų birželio įvykių sukakties minėjimą birželio 23, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos 11 val. Šv. Antano bažnyčioje. Mišias aukos ir pritaikytą pamokslą pasakys kun. dr. Kęstutis Trimakas. Pamaldų metu giedos parapijos choras. 12 val. minėjimas Šv. Antano parapijos salėje. Paskaitą skaitys Varpo redaktorius Antanas Kučys. Meninę programos dalį atliks moterų sektetas, vadovaujamas muz. J. Sodaičio.

— Dail. Ada Sutkuvienė sukūrė vėliavas Balzeko lietuvių kultūros muziejui, birželio 15 atšventusiam sidabrinę muziejaus veiklos sukaktį. Tūzinas gražių vėliavų lietuviškais motyvais ir trimis lietuviškomis spalvomis plevėsavo prieš muziejų ant stulpų abiejose gatvės pusėse.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Z. Shiurnene, Brooklyn, NY, kun. K. J. Wicks, Brooklyn, NY. Užsakė kitiems: J. Kniūkšta, Oxford, GA — N. Kniūkšta, Avon, CO. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant, visiems 20 dol. metams.

ATEITININKŲ ŽINIAI

Studentų ateitininkų vasaros stovykla "UGNIS" įvyks š. m. rugpjūčio 23 - 25 d.d. Ateitininkų namuose, Lemonte, 12690 Lemont, IL 60439, ir rugpjūčio 25-29 d.d. "Dainavos" stovyklavietėje. Prašome registruotis iki liepos mėnesio pabaigos pas Rimą Prapaką, 49 Norseman St., Etobicoke, Ont. M8Z 2P7 tel. (416) 233 - 4486, arba pas Vyta Čuplinską, tel. (819) 595 - 9451. Kviečiame visus!

DU PUOŠNŪS SPORTO ŽURNALAI LIETUVOJE

Lietuvoje neseniai pradėti leisti du dideli sporto žurnalai, kurių vienas *Krepšinio pasaulis*, skirtas tik krepšiniui, o kitas — *Vytis* apima visas sporto šakas.

Krepšinio pasaulis žadėjęs pasirodyti 4 kartus metuose (tačiau išėina rečiau), jau išleido 3 numerius, stambius — po 36 psl.

su spalvotomis nuotraukomis. Jo redaktoriumi yra ne žurnalistas, bet gydytojas Arūnas Pakula, užkietėjęs krepšinio entuziastas.

Kaip skelbiama, žurnalas leidžiamas 35,000 tiražu ir, atrod, visi egzemplioriai išperkami, nežiūrint to, kad jis yra brangus (2.80 rb.). Naujaisiam, neseniai gautame numeryje yra įdomus krepšinininko (pagal profesiją — žurnalisto) Šarūno Marčiulionio gausiai iliustruotas rašinys apie jo žaidimą "Golden State Warriors" komandoje. Yra nemaža nuotraukų iš žymiojo krepšinininko A. Sabonio vestuvių ir daug kitos įdomios medžiagos. Gaila, kad dėl vėlavimosi (čia

neigiamas įtakos turėjo ir blokada), kai kuri medžiaga jau šiek tiek pasenusi, bet žinant aplinkybes, daug peikti turbūt ir nereikia.

Vytis žurnalas, kurį leidžia Lietuvos Tautinis Olimpinis Komitetas, o jo vyr. redaktore pasirašo Roma Grinbergienė (Griņiūtė) taip pat yra panašios apimties, kaip ir pirmasis. Šis žurnalas pristatomas kaip "mėnesinis", nežiūrint, kad jo dažnumas dar labiau šlubuoja, negu *Krepšinio pasaulis*: pirmasis numeris atspausdintas pavasarį, o antrasis mus pasiekė tik lapkričio mėnesį. Atrodo, kad susiduriama su įvairiomis problemomis: gero popieriaus ir finansų stoka.

Vyties vyr. redaktorė mums rašo: "Turime tik krūvą skolų, spausdinimo mašinėlę ir fotoaparatus, padovanotą redakcijai Šarūno Marčiulionio. LTOK pradžiai pinigų mums tik paskolino, o daugiau — plaukiokit patys ir nepasakskit. Stengiamės kapstyti. Manau jau šiemet pradėti leisti ir savaitraštį *Vytis*. Laikraštinius popierius pigesnis, tai gal šiek tiek uždirbsime".

Reikia manyti, jog *Vytis* žurnalas ir naujai planuojamas to paties vardo savaitraštis išsilaikys ir ateityje sustiprės. Būtų gera, kad ir išeivių sporto veikėjai bei mėgėjai gausiau šiuos leidinius skaitytų ir finansiškai remtų. Tokiu būdu jų ateitis būtų labiau užtikrinta. Taip pat ir išeivijoje gyvenantieji sporto spaudos žurnalistai (o jų dar, turbūt esama) turėtų susidomėti šiais leidimais ir ateiti į pagalbą ir rašiniais.

E. Šulaitis

p. palys

ŽURNALĄ MŪSŲ SPARNAI PASKLAIDŽIUS

Šių metų sausio pabaigoje savo skaitytojus pasiekė lietuvių evangelikų reformatų žurnalas *Mūsų Sparnai*, Nr. 65, datuotas 1990 m. gruodžio mėn. Šis žurnalas įsteigtas 1951 m. Paskutiniu laiku išleidžiamas kartą į metus. Jį leidžia lietuvių Evangelikų Reformatų bažnyčios kolegija Chicagoje. Viršelį puošia Vilniaus ir Biržų evangelikų bažnyčių nuotraukos.

Leidėjai ir žurnalo redakcija, pasveikinę skaitytojus Kristaus gimimo šventės ir Naujų Metų proga, pateikia prasmingą kalėdinę maldą. Apie lietuvių evangelikų reformatų bažnyčios 1990 m. sinodą išeivijoje rašo Hypatia Yčaitė-Petkus. Straipsnį apie Toronto evangelikų liute-

ronų Išganytojo parapijos klebono kun. Povilo Dilio 60 metų kunigystės ir 85 metų amžiaus sukaštis su nuotraukomis iš minėjimo iškilmių pateikia Dailė.

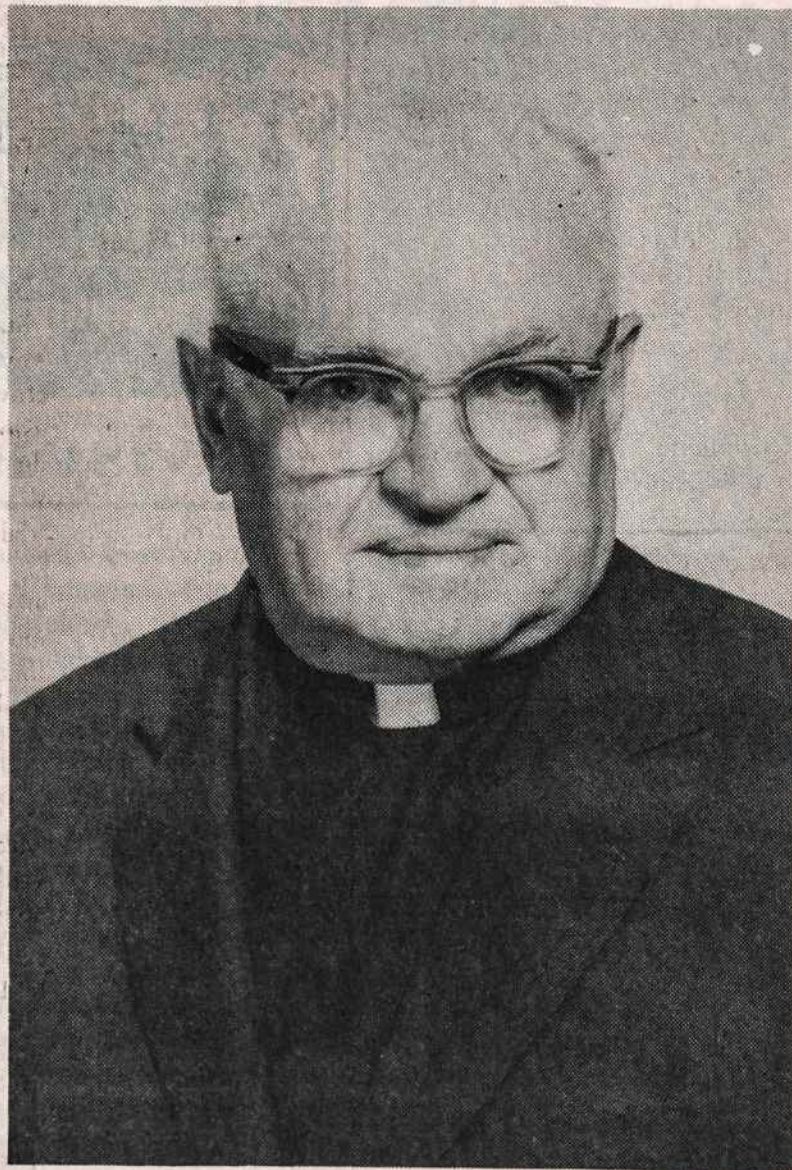
Ankstyesniuose numeriuose pradėtąjį straipsnį "Reformacija ir jos pėdsakai Lietuvoje" užbaigia prof. dr. Julius Slavėnas. Nupasirašytame straipsnyje rašoma apie Lietuvos evangelikų reformatų bažnyčios santvarką. Toliau straipsnis apie prieš 400 metų Jono Bretkūno į lietuvių kalbą išverstą bibliją. Kun. Eugenijus Gerutis aiškina Biblijos biografiją. Seka rašiniai apie "Tarpkonfesinę Šv. Rašto laidą", "Moterys lietuvių evangelikų bažnyčioje" (Hypatia Yčaitė Petkus). Jau anksčiau pradėtą įdomią ir intriguojančią studiją apie gen. Silvestrą Žukauską baigia Jurgis Jašinskas. Kun. dr. E. Gerutis rašinyje "Kaizerio valdžioje" prisimena lietuvių Tarybos gimimą, Vasario 16 aktą, karalių

Mindaugą II, Kaizerio valdžiai žlungant, ir Vasario 16 akto vaidmenį.

Toliau tęsiami Jackaus Sondas-Sondeckio atsiminimai iš 1918-24 metų. Viešnia iš Lietuvos gyd. Nijolė Blaudžiūnienė gražiu žodžiu prisimena savo viešnagę JAV. "Nukeliavę į Amžinybę" aštuoni asmenys pagerbiami trumpais nekrologais. Gan plati asmenų ir įvykių kronika bei žinios iš Lietuvos. Savo įspūdžius iš kelionės į Budapeštą pasakoja A. Balčiauskienė. Žurnalo gale straipsnis iš Lietuvos *Ryto* apie Kauno evangelikų reformatų bendruomenės pamaldas prie bažnyčios, kuri dar jiems nėra gražinta. Priešpaskutiniame viršelio puslapyje patalpinta ir tos bažnyčios nuotrauka.

Žurnalas *Mūsų Sparnai* gražiai ir skoningai išleistas.

Kaip ir visoje mūsų spaudoje, taip ir čia neišvengta korektūros klaidų.

Kun. Juozas Pragulbickas

KUN. JUOZAS PRAGULBICKAS — SUKAKTUVININKAS

Elizabeth, NJ, Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje birželio 23 vyks tikrai retos iškilmės — kun. Juozas Pragulbickas atšvęs savo kunigystės 60 metų sukaktį. Kun. Juozas Pragulbickas gyvena vyresnio amžiaus žmonių slaugymo namuose, nes jam reikalinga speciali priežiūra. Bet ir taip kiekvieną sekmadienį jis atvyksta į savo parapijos bažnyčią, kurioje praleido 38 metus.

Kun. Juozas yra gimęs 1903 balandžio 8 Viršilų kaime, Ylakių valsčiuje, Mažeikių apskrityje. Vidurinę mokyklą — gimnaziją lankė Skuode, Ylakiuose ir Telšiuose. 1924 įstojo į kunigų seminariją Kaune, 1931 m. baigė Vytauto Didžiojo Universiteto teologijos filosofijos fakultetą. Kunigu įšventintas 1931 gegužės 31 d. Tuo metu seminarijos rektorius buvo poetas — prelatas Jonas Maironis. Kun. Juozas dažnai pabrėždavo, kad jis semi-

nariją baigė prie Maironio. Vikaru buvo Tryškiuose, Skuode, Švėkšneje. Nuo 1935 m. klebonavo Motėnuose ir nuo 1939 buvo Batakių klebonas. Veikė ateitininkų, pavasarininkų, angelaičių organizacijose.

Karui siaučiant, 1944 metais pasitraukė į Vokietiją, ėjo kapeliono pareigas Arnsberge, Barcholte.

1951 m. atvyko į Ameriką. Kurį laiką dirbo Aušros Vartų parapijoje Manhattane, paskui Šv. Mykolo parapijoje Bayonėje ir nuo 1953 metų Šv. Petro ir Povilo parapijoje Elizabeth.

Ir čia jis uoliai dalyvavo visuomeninėje veikloje, dirbo lituanistinėje mokykloje, veikė su skautais, dirbo Balfe, Lietuvių Bendruomenės apylinkėje.

Sukaktuvininkas yra mielas ir paslaugus visiems. Todėl visi jį ir myli ir gerbia. Dažnai jis buvo svečias ir *Darbininko* redakcijoje, rūpinosi lietuviška spauda ir knyga, lietuviškom draugijom ir jas nuoširdžiai rėmė.

Sukaktuvininką kun. Juozą Pragulbicką jo tokio gražaus jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikiname ir linkime kuo geriausias sveikatos ir Dievo palaimos visuose darbuose. (p.j.)

VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ siunčiami su PRISTATYMU Į NAMUS pagigintomis kainomis. Drabužiai, maistas, vaistai — KIEKIAI NERIBOJAMI, MUITO NĖRA. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436-7772.

DVI MENO ARCHYVISTĖS ATLIEKA DIDELĮ DARBĄ

Dail. Magdalena Stankūnienė ir v.s. Halina Moliejienė jau daug metų kiekvieną ketvirtadienį skiria a.a. Kazimiero Baltaramaičio sudaryto meno straipsnių ir reprodukcijų rinkinio prezervacijai Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centre Chicagoje.

Tikslas išgelbėti vertingą, bet jau pageltusių ir trapių rašinių ir paveikslų iškarapas nuo sunykimo jas rūpestingai kopijuojant. Šios darbščios ir lietuvių meno istorijoje patyrusios savanorės jau yra paruošusios specialistų naudojimui 50 su viršum archyvinų dėžių. Jų skaičius Lietuvių Dailiojo Meno Instituto patalpose, vad. Domšaičio kambaryje, nuolat didėja.

Moliejienė ir Stankūnienė taip pat tvarko tą dailės archyvo dalį, kuri yra bylų spintelėse. Vertingos medžiagos tyrinėtojams yra pilni devyni gilūs vertikaliniai stalčiai.

Visas šis dailės dokumentacijos lobis yra išdava LTSC globoje įvykusio keleto svarbių rinkinių suvienijimo. Šiuo būdu Centras tikisi ne tik išsaugoti, bet ir padaryti prieinamus naudojimui Baltaramaičio, Stankūnienės, Algimanto Kezio ir Čiurlionio Galerijos archyvus.

Šalia pagrindinio Baltaramaičio įnašo, savo rinkiniais reikšmingai prisidėjo penki dailininkai: Viktoras Vizgirda, Povilas Kaupas ir Algirdas Kurauskas bei Eleonora ir Aleksandras Marčiulioniai.

Prof. dr. Jonas Račkauskas, LTSC pirmininkas, praneša, kad Centras neseniai gavo dar vieną didelę dovaną iš dail. V. Vizgirdos — puikiai sutvarkytą įvairių lietuvių dailininkų kūrybos skaidrių rinkinį.

LTSC su dėkingumu mini ir Domicelę Petrutyte, kuri padovanavo savo kruopščiai sudarytą dail. Adomo Varno archyvą.

(arza)

Cambridge, MA, miesto bibliotekoje, kovo 11 po antrojo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimo. Iš k.: architekt. Juozas Rasys, klebonas kun. S. Saulėnas, El. Vasyliūnienė, kun. K. Kasinskas, CP.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDO: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reiklė pinigų padėti banką ar juos atsilimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisiideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai nepelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

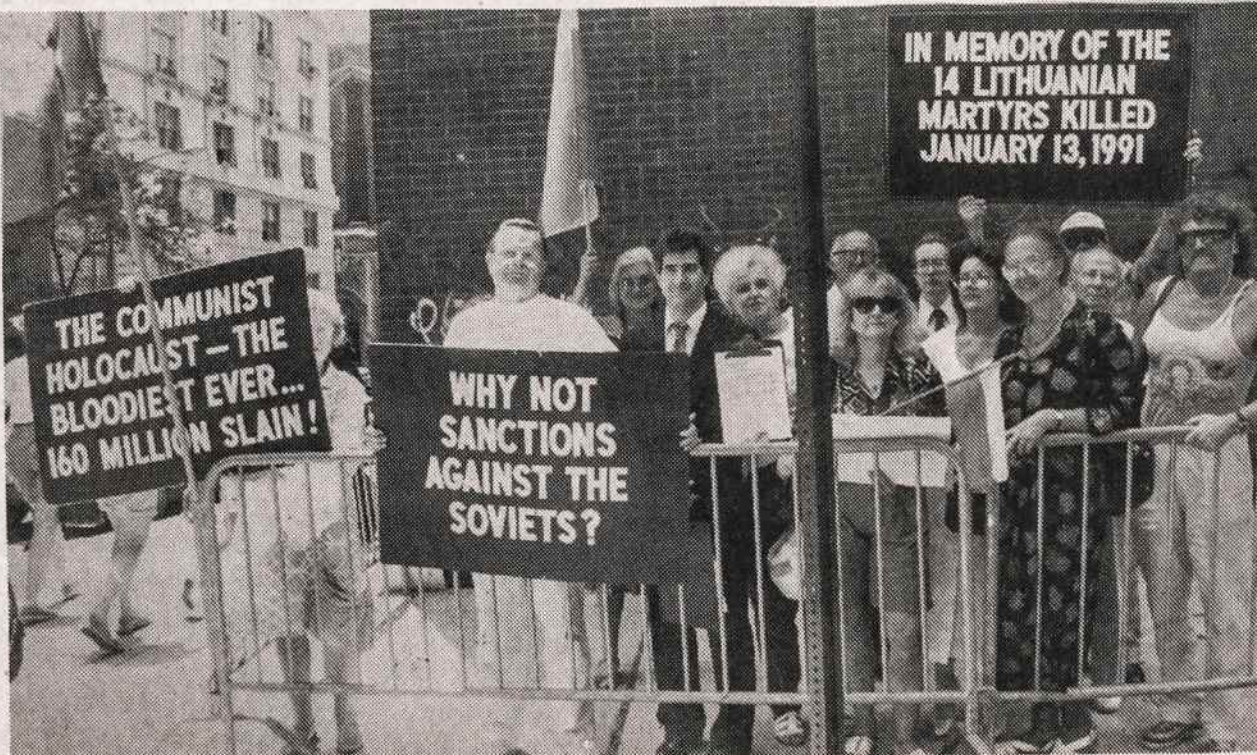
ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Nijolė Ulėnienė vyresniųjų mokinių grupė, atlikusi piano koncertą Steinway Hall New Yorke gegužės 19. Viduryje D. Larson — Steinway salės direktorius, dešinėje — muzikė Nijolė Ulėnienė.

New Yorke birželio 14 prie Sovietų Sąjungos pasiuntinybės vyko demonstracijos 50 metų pirmųjų deportacijų sukakties proga. Demonstracijos rengė Lietuvos Vyčių 110 Maspetho kuopa, labiausiai rūpinosi Ann Morrissey. Nuotr. L. Tamošaičio

LIETUVOS VYČIŲ DEMONSTRACIJOS

Maspetho Lietuvos Vyčių 110 kuopa birželio 14, penktadienį, 12 val. dienos surengė demonstracijas prie Sovietų Sąjungos delegacijos būstinės Manhattane. Susirinko nedidelis būrelis, bet ir jis su savo ryškiais plakatais patraukė praeivių dėmesį. Plakatai kaip tik ir kalbėjo apie

dabartį Lietuvoje, sovietinį smurtą. Demonstracijos buvo rengtos ryšium su Lietuvos 50 metų didžiųjų trėmimų sukaktimi. Plakatai buvo padaryti profesionaliai. Daugiausia demonstracijom rūpinosi Ann Morrissey.

lygio užsieniečius svečius — senatorius, kongresmenus ir t.t., o taip pat, kad būtų malonu ir mums patiems praleisti laiką šiame pastate. Tačiau tai neįmanoma be didesnių išlaidų.

Kuo jūs galite padėti? Visų pirma, prašome visus narius, dar nesumokėjusius šių metų nario mokesčio — \$25 asmeniui, \$50 organizacijai — atsiųsti savo čekius kiek galit greičiau. Šiomet dar labai mažai šių mokesčių gavome. Tikimės, kad mūsų nariai neliks abejingi šiam reikalui ir be tolimesnių raginimų atiduos savo duoklę šioms metams. O tuos newyorkiečius, kurie dar neįstojo į Židinio narių gretas, kviečiame įstoti, sumokant \$100 pradinį įnašą. Židinis išsilaikys ir klestės tikrai tada, kada visi galvosime apie jo gyvavimą kaip savo, o ne kieno kito, reikalą.

Primename, kad nario mokesčiai bei visos aukos yra nurašomos nuo valstybinių mokesčių. Čekius siųsti: Lithuanian Cultural Center, 355 Highland Blvd., Brooklyn, NY 10207

Kultūros Židinio Taryba ir Valdyba

The Catholic Advocate birželio 12 laidoje rašo, kad kun. Juozas Pragulbickas mini savo kunigystės sukaktį birželio 23 Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Elizabeth, NJ. Rašoma, kad dabar jis gyvena vyresnio amžiaus priežiūros namuose, kad gimė Lietuvoje, ten dirbo įvairiose parapijose, darbavosi ir Vokietijoje tarp lietuvių, į Ameriką atvyko 1951, pradžioje buvo Aušros Vartų parapijoje Manhattane, paskui Šv. Mykolo parapijos bažnyčioje Bayonneje ir nuo 1953 metų Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje Elizabeth, NJ. Į pensiją pasitraukė 1976 metais. Balandžio 8 d. jis atšventė 88 metų sukaktį.

N. ULĖNIENĖS PIANO STUDIJOS KONCERTAS

Muzikės Nijolės Ulėnienės piano studijos mokinių koncertai įvyko gegužės 19 d. Steinway Hall salėje, kuri yra 57 St., Manhattane. Buvo du koncertai.

Pirmame koncerte skambino jauni mokiniai nuo 6 iki 12 m. amžiaus, o antrame — pasirodė jau vyresni ir atliko sudėtingus kūrinius. Visi mokiniai buvo gerai pasirengę ir kūrinius atliko

su pagyrimu.

Steinway salė turi gerą akustiką, ir mokiniai turėjo galimybę skambinti visai nauju 9 pėdų Steinway koncertiniu fortepionu.

Salės direktorius yra D. Larson. Jo dėka jau antri metai muzikės N. Ulėnienės mokiniai turi galimybės skambinti pačiais geriausiais instrumentais.

Prieš koncertą D. Larson paprastai taria žodį ir apibūdina tą instrumentą, kuriuo skambina jaunieji pianistai.

LAURA BILĖNAITĖ – GAILESTINGOJI SESUO

Laura Bilėnaitė, Danos ir Jono Bilėnų dukra, baigė College of Mount St. Vincent, Riverdale, NY, gaudama Magna cum laude mokslo bakalauratą — registruotos gailestingos sesers (BSN) diplomą.

Baigė pirmąją mokine gailestingųjų seserų fakultete, gavo universiteto aukso medalį ir beveik dešimtį kitų atžymėjimų. Gegužės mėnesį pradėjo dirbti Cornell universiteto Lenox Hill ligoninėje, Manhattano rytinėje pusėje, ir persikraustė ten gyventi. Paskirta į ortopedikos skyrių, kuris priklauso ligoninės sporto medicinos ir atletinės traumas institutui. Lenox Hill ligoninė prieš metus Laurai paskyrė stambią, vienerių mokslo metų stipendiją ir pasirašė sutartį jos tarnybai, baigus universitetą.

Laura užaugo Long Islande. Baigė Maironio lituanistinės mokyklos aštuonias klases ir ilgai mokėsi skambinti pianinu. Baigė Half Hollon Hills gimnaziją, Dix Hills, NY, su prezidento R. Reagan atžymėjimu ir buvo priimta į daug universitetų su akademinio mokslo baigimo stipendijomis.

Studijuodama universitete, įgijo klinikinę patirtį ir preceptūrą New Yorke ligoninėse (Mount Sinai, Albert Einstein, NY University, NY Psychiatric, Riverdale, St. Joseph).

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOJ

JAV krašto valdyba siunčia konteinerius

Gauta žinia, kad JAV LB Krašto valdybos finansuotas iš "Dovana Lietuvai" fondo 20 tonų konteineris laimingai pasiekė Lietuvos Respublikos Kultūros ir švietimo ministeriją. Siunta yra skirta numatytoms institucijoms.

Švietimo ministerio pavaduotojas, sekretorius užsienio lietuvių reikalams Audrys Antanaitis, nuoširdžiai dėkoja visiems Amerikoje gyvenantiems lietuviams, prisidėjusiems finansiniai ar materialiai prie šios dovanos Lietuvos našlaičiams ir moksleiviams.

Antrasis konteineris numatomas išsiųsti vasaros viduryje. Švietimo taryba ir Socialinių reikalų taryba kreipiasi į visuomenę, prašydami turimus atidavimui naudotus drabužius bei knygas atvežti Chicagoje į Seklyčią arba skambinti Reginei Kučienei (312) 778 - 0358.

Vadovėlis norintiems išmokti lietuviškai

JAV LB Švietimo taryba yra išleidusi naują vadovėlį norintiems išmokti lietuviškai — *Easy Way to Lithuanian*.

Kartu pritaikytos 9 valandų garsuostės.

Kaina 50.00 dol., persiuntimas — 4.00 dol. Vadovėlis gautinas rašant: Lithuanian Educational Council, 8626 S. Mozart St., Chicago, IL 60652; arba skambinant telef.: (312) 778 - 0358.

Dėkoja už pagalbą Lietuvos našlaičiams

Iš Lietuvos ateina laiškiškai su padėka JAV LB Švietimo tarybai ir Socialinių reikalų tarybai už gautas siuntas.

Audrys Antanaitis, Lietuvos Respublikos Švietimo ministro pavaduotojas užsienio sektoriui, savo laiške rašo: "Paskirstėme drabužius ir sausą maistą. Lietuvoje turime 18 vaikų namų, kuriuose gyvena 1260 našlaičių, 23 internatus su 900 našlaičių ir 50 pagalbinių mokyklų, kuriose mokosi sulėtinto mąstymo vaikai, iš kurių 1500 yra našlaičiai. Per šitas mokyklas drabužius gaus ir našlaičių globėjai, kurie vasarai pasiima savo globotinius į namus". Knygas ir mokyklinius reikmenis paskirstys po mokyklas.

Ruošiamas antrasis konteineris, kuris pramatytas išsiųsti liepos mėnesį. Galintieji prisidėti prie pagalbos Lietuvos našlaičiams aukas gali siųsti: Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 8626 So. Mozart St., Chicago, IL 60652 arba skambinti (312) 778 - 0358. Aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

Kad būtume mylimi, turime būti verti meilės; kad būtume meilės verti, turime būti geri; kad būtume geri, privalome pažinti Gėrį, gi kad pažintume Gėrį, privalome mylėti Dievą, artimą ir visus žmones pasaulyje.

F. Sheen

St. Santvaro knygos sutikimas

Birželio 8 d. Kultūriniam subatvakary įvyko poeto Stasio Saulėleidžio sonetai sutiktuvės. Knygą 1991 m. pradžioje išleido "Vilties" leidykla, spaudė M. Morkūno spaustuvė, 96 psl., viršelį ir skyrelius apipavidalino dail. Vytautas Dilba.

Paskutinio St. Santvaro eilėraščių rinkinio išleidimą parėmė Korp! Neo-Lithuania ir Tautinės Sąjungos Bostono skyrius, kuris suruošė ir knygos sutikimą.

Šio skyriaus pirmininkas Juozas Rentelis atidarė subatvakarį žangos žodžiu. Zita Krukonienė, kuri režisavo ir pravedė vakaro programą, pristatė atvykusį iš Californijos rašytoją ir publicistą Bronį Railą.

Prelegentas aptarė "saulės" simbolio reikšmę St. Santvaro neosimbolistinėje "saulėtoje" lyrikoje, skirdamas dėmesio poeto asmenybei ir išgyvenimams pastaraisiais gyvenimo metais.

Skaitovai Zita Krukonienė, Dalia Stundžaitė, Aidas ir Gita Kupčinskai pakaitomis skaitė džiaugsmo ir skaidraus liudiesio kupinus sonetus, pritariant kanklių muzikai. Vėliau sonetai tarsi susiliejo su liaudies melodija ir suskambo liaudies daina, kurią padainavo etnografinio ansamblio "Sodauto" nariai. Filmininkas Antanas Kulbis parodė savo paties sukurtą skaidrių montazą apie poetą, pagavęs gyvų judesį akimirkas, meniškai perteikęs į ekraną St. Santvaro portretą.

Programos pabaigoje poeto našlė, Elena Santvarienė, jautriai padėjo visiems, kurie prisidėjo prie knygos išleidimo ir pristatymo.

Susirinkę į subatvakarį šnekučiavosi prie vaišių stalo, kurį organizavo Valė Čepienė, o paliekant Lietuvos Piliiečių Klubą salę, dažnas nešėsi ką tik įsigytus St. Santvaro sonetus.

L. Ž.

Sėkmingos stalo teniso varžybos Bostone

Su pasisekimu praėjo ruoštas Bostone birželio mėn. 2 d., sekmadienį, stalo teniso turnyras a. a. Vyt. Eikino atminimui.

Turnyras vyko So. Bostono Piliiečių draugijos patalpose, dalyvaujant 20 žaidėjų iš Bostono, Cape Codo ir Warwick, RI.

Varžybos prasidėjo Lietuvos himnu ir ilgamečio "Grandies" sporto klubo buvusio pirmininko a. a. Vytauto Eikino pagerbimu tylos minute. Po M. Girmiuvienės sukalbėtos maldos, trumpai kalbėjo varžybų organizatorius Č. Kiliulis ir Piliiečių klubo pirmininkas Algis Skabeikis.

Pačios varžybos vyko prie keturių stalų dviem grupėm. Pirmajai grupei vadovavo ir varžybas pravedė Aidas Kupčinskis, o antrajai — Ed. Auštras. Pirmoje grupėje laimėtoju tapo Č. Kiliulis, antra vieta atiteko Aidui Kupčinskui ir trečia — Arūnui Kuncaičiui.

Antroje grupėje pirmą vietą laimėjo Ed. Auštras, antrąją — Alg. Skabeikis ir trečią D. Šatas. Po varžybų klubo valgykloje suruoštos vakarienos metu laimėtojams dovanas įteikė a. a. Eikino našlė Danutė.

Turnyras ir vakarienė gražiai praėjo, dalyvaujant nemažam skaičiui žaidėjų ir svečių.

(k.n.)

Duok Darbininką paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

AR ŠIOMET AUKOJOTE KULTŪROS ŽIDINIUI?

New Yorke visuomenės dėka Kultūros Židinis išbrido iš pačios sunkiausios finansinės krizės. Tačiau tai nereiškia, kad galime pamiršti savo pareigas.

Turbūt kiekvienas, kuris lankosi Židinyje ir naudoja jo patalpas, yra pastebėjęs teigiamų pasikeitimų: siena apatinėje salėje pataisyta; vandens fontanas atstatytas; nauja garsiakalbių

sistema įvesta viršutinėje salėje; švara ir tvarka žymiai pagerėjusi ir t.t. Yra, aišku, dar ir nesutvarkytų dalykų, kurie, tikime, galimai greičiau susitvarkys, vadovaujant naujam priežiūros komiteto pirmininkui inž. Henrikui Šatinskui.

Visi norėtume, kad mūsų patalpos būtų vertos pasididžiavimo, tinkamos pasikviesti aukšto

A. A.

EUGENIJUS ŠLIKAS

Šią skaudžią mirties sukaktį minint, liepos 1 d. sueina vieneri metai, kaip negailestinga mirtis atėmė iš mūsų tarpo mylimą ir brangų sūnų, tėvą ir vyrą.

Mirties sukaktį minint, už jo sielą bus aukojamos šv. Mišios liepos 1 d. 8 v. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioje.

Dideliame skausme likę:

Motina Teresė

Sūnus Stanley

Dukros: Michelle, Chrissie, Megan

Liūdi visa šeima

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Administr. .... (718) 827-1351
Redakcija. .... (718) 827-1352

Spaustuvė .... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) .... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Darbininko
redakcijos FAX
718 827 - 2964

Antanas Petraitis, gyvenęs Richmond Hill, yra susirgęs ir yra paguldytas Jamaica ligoninės 4-tame aukšte. Lankymo valandos 1 - 3 ir 6 - 8 v.v.

Lietuvių Jaunimo Teatrą ir jo veiklą bei spektaklius New Yorke plačiai aprašė Marwyn Rothstein *The New York Times* birželio 15 d. laidoje. Įdėta ir trijų skilčių aktorių nuotrauka kartu su režisierium Eimuntu Nekrošium. Lietuviai vaidina Tarptautiniame meno festivalyje Joyce teatre *Dėdę Vanią* birželio 25 - 30 ir *Kvadratą* birželio 19 - 23 ir liepos 2 - 7. Kalba lietuviškai, lygiagrečiai pateikiamas angliškąs vertimas per ausines. Bilietai \$30. Skambinti JOYCHARGE 212 242 - 0800, Teatras yra Manhattane — 175 8th Ave prie 19th Street.

Vyskupas Thomas V. Daly vadovauja Brooklyno ir Queens diecezijos parapijų išvykai į Romą, kur birželio 28 d. popiežius Jonas Paulius II įvesdins naujai paskirtuosius kardinolus. Jų tarpe bus ir Philadelphiaus arkivyskupas Anthony Bevilacqua, gimęs ir augęs Brooklyne ir čia buvęs augziliaru vyskupu.

Salomėja Narkėliūnaitė birželio 1 - 4 dienomis dalyvavo Vilniuje įvykusiame pirmajame pasaulio lietuvių vilniečių suvažiavime. Šalia vietinių senųjų vilniečių, kurie gyveno lenkų okupuotame krašte, dalyvavo ir atstovai iš Australijos, JAV, Kanados ir Lenkijos. Aptartos praeities, dabarties ir ateities lietuviybės problemos Vilniaus krašte. Suvažiavimas vyko buvusios Vytauto Didžiojo Gimnazijos patalpose. Renginiuose dalyvavo apie 300. Antrasis suvažiavimas įvyks po dvejų metų.

Ieškau moters namų ruošos darbams. Skambinti Richmond Hill bet kuriuo laiku: Tel. 847 - 4496.

Darbininko skaitytojų dėmesii

Prašome atkreipti dėmesį pavardžių lipinukus! Ten dešinėje pusėje nuo pavardės jau baigiamą sudėti į kompiuterį data, kada skaitytojo prenumerata baigiasi. Pvz., jei prie pavardės atspausda 05/31/91, tai reiškia, kad jūsų prenumerata pasibaigė gegužės 31 d. Tokius skaitytojus prašome nelaukiant atskiro paragavimo atsilyginti už prenumeratą. Pašto taisyklės reikalauja, kad laikraštis nebūtų siuntinėjamas skaitytojams, kurie iš anksto neužsimoka prenumeratos. Dabar, kai daugumos skaitytojų prenumeratos baigimosi data jau sudėta į kompiuterį ir kiekviename lipinuke atspaudžiama, pašto inspektoriams labai lengva savo taisykles kontroliuoti. Prašome visus skaitytojus, kurie iš anksto neužsimokėjo prenumeratos, tai neatidėliojant padaryti.

Administracija

Loretta J. Stukas gražiai patikslina *The Catholic Advocate* birželio 12 laidoje, kad šiame laikraestyje buvo įdėta nuotrauka gegužės 29 d., kur buvo vaizduojama "Lietuvos atsiminimų" radijo valandėlės 50 metų sukaktis. Nuotraukoje buvo parašyta, kad prie garbės stalo sėdi vysk. J. Žemaitis. Loreta Stukienė patikslina, kad tai ne vysk. J. Žemaitis, o vysk. Paulius Baltakis, OFM, vyskupas lietuvių reikalams už Lietuvos ribų. Laiško autorė nuoširdžiai dėkoja už palankių įvykių aprašymą ir tik tada prisimena nežymią klaidą.

IŠVYKSTA Į OLANDIJĄ

Muzikė Nijolė Ulėnienė birželio 30 išvyksta dviem savaitėm į Olandijos muzikos festivalį. Ten Alkmaar konservatorijoje suvažiuoja iš viso pasaulio jauni pianistai, smuikininkai, dainininkai (amžius nuo 17 iki 27 metų). Jų visų tikslas pasitobulinti savo specialybėje.

Kai kurie jau koncertuoja ir yra pasirengę savo pasirinktoje profesijoje daryti karjerą.

Jau penki mėnesiai, kaip Nijolė padeda koordinuoti šį festivalį su Olandija ir toje konservatorijoje bus patarėja piano studentams.

Po Olandijos ji vyksta į Lausanne Šveicarijoje, kur bus tarptautinis muzikos darbo seminaras. Ten dalyvaus paskaitose, diskusijose, norėdama pati susipažinti, kas vyksta šiuo metu muzikos pasaulyje, ypač elektroninėje muzikoje. Į New Yorką grįžta liepos 30 d.

ELIZABETH, NJ

Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapija yra viena iš 12 parapijų, kuri gavo žymenį už aukų rinkimą misijom. Žymenys buvo įteiktas bažnyčioje, dalyvaujant parapijos tarybos nariams. Jis yra pakabintas prie bažnyčios iš lauko pusės.

Kun. Peter Aquino, kilęs iš Filipinų, labai nuoširdžiai dirba šioje parapijoje, atsidėjęs mokosi lietuvių kalbos ir nori mielai patarnauti lietuviams.

Kun. Juozo Pragulbicko 60 metų kunigystės jubiliejus švenčiamas birželio 23 d. Visi kviečiami dalyvauti 11-tos valandos mišiose. Po pamaldų — pietūs parapijos salėje. Auka — 15 dol.

Baltic Requiem — specialūs pusantros valandos televizijos programa bus transliuojama birželio 24, pirmadienį, 9 v.v. 13-tame kanale. Bus pavaizduoti 1990 metų įvykiai, dainų festivalis, kaip Pabaltijo tautos siekia nepriklausomybės ir kaip sovietai jom kliudo, su tankais naikina jų veržimąsi į laisvę. Programą parengė žymūs amerikiečių žurnalistai.

Pranciškonų spaustuvė vasaros atostogoms bus uždaryta nuo liepos 1 d. iki liepos 21 d. Prieš atostoginis Darbininkas išeis liepos 5-tos dienos data. Po atostogų Darbininkas išeis liepos 26-tos data.

Inž. Vytautas Paulius, iš Alendale, NJ, mokėdamas prenumeratą, pridėjo 65 dol. auką. Dosniam Darbininko rėmėjui leidėjai nuoširdžiai dėkoja.

Our Sunday Visitor birželio 9 įsidėjo išsamų straipsnį, kurį parašė jų korespondentas Vatikane, Desmond O'Grady. Straipsnyje nagrinėjama, kad Vatikanas forsuoja popiežiaus kelionę į Sovietų Sąjungą 1992 metais. Tarp kliūčių minima ortodoksų pravoslavų pažiūros ir Lietuvos reikalai, nes Vatikanas niekada nėra pripažinęs Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Reikalai studijuojami, tvarkomi ir baigiami, kad gal visa pagerės, kai atvyks popiežius.

NEW YORKO LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

KVIEČIA JUS ATVYKTI Į

PIKNIKĄ

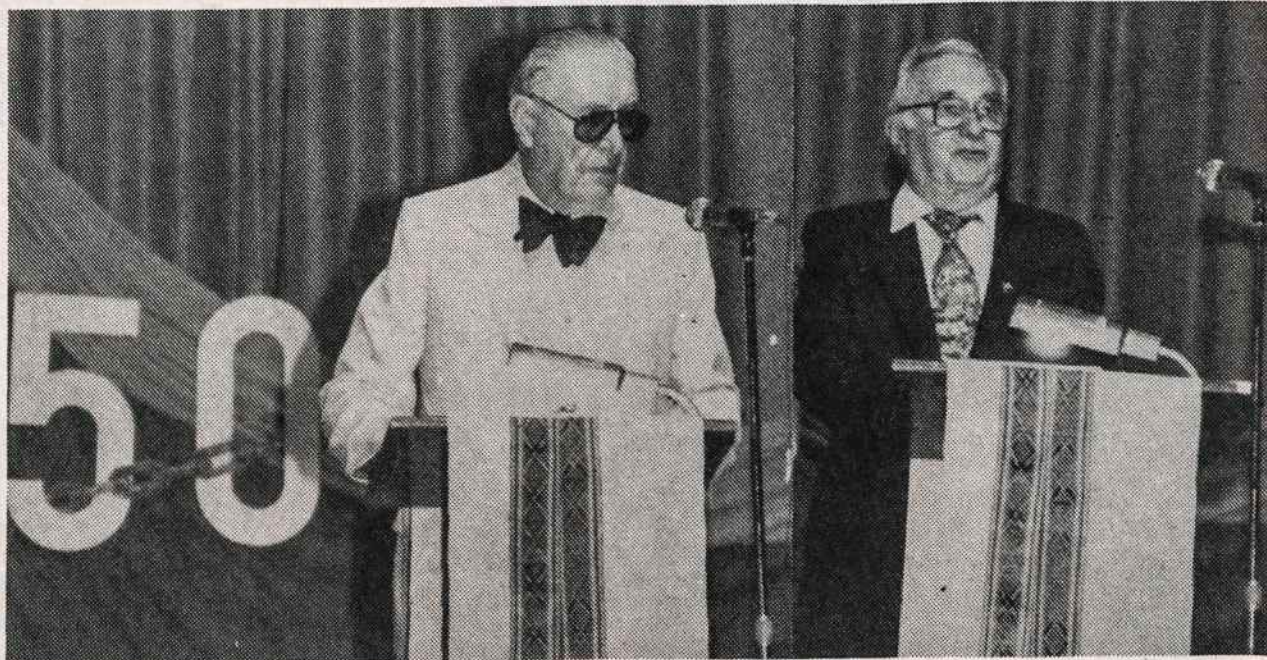
BIRŽELIO 29 D., 1 VAL. POPIET

VEBELIŪNŲ SODYBOJE
304 BAYVILLE RD.
LATTINGTOWN, L.I. 11560

MENU	KAINOS
BBQ maistas	\$ Skanus
Baras	\$ Smagus
Maudymasis	\$ Vėsus
Bendravimas	\$ Puikus

Įėjimo kaina — \$0

ATVYKITE IR ATSIGAIVINKITE!

Iš tragiškojo birželio minėjimo, kuris buvo birželio 16 Kultūros Židinyje. Kalba Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis (k.) ir LB NY apygardos pirmininkas Vytautas Alksnis (d.). Nuotr. L. Tamošaičio

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO PRISIMINIMAS

Tragiškieji birželio įvykiai, jų 50 metų sukaktis, New Yorke paminėta birželio 16, sekmadienį. Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. buvo pamaldos. Mišias koncelebravo kun. Kazimieras Pugevičius ir kun. Vytautas Piktorna, kuris pasakė gražų pamokslą. Šauliai dalyvavo pamaldose su vėliavom.

Antroji minėjimo dalis 3 val. vyko Kultūros Židinyje. Ją pradėjo Kęstutis Miklas, LB NY apygardos valdybos renginių vadovas. Ineštos vėliavos. Maldą sukalbėjo kun. V. Piktorna, sugiedotas Lietuvos himnas. Pagerbti buvę tremtiniai bei kal-

Dail. Jūratė Račinskaitė į Lietuvą grįžo birželio 10. Amerikoje išbuvo keletą mėnesių, čia turėjo daug savo įvairių giminių. Čia surengė savo parodas New Yorke, Chicagoje. New Yorke buvo gruodžio mėn.

Darius Albertas Udry, Algirdo Ruzgo ir Elenos Ruzgienės vyriausiasis vaikai, ligišiol su stipendija studijavęs Jackson Community College, MI, laimėjo vieną akademinę ir dvi muzikines stipendijas iš Hillsdale College, MI, kur tęs tarptautinių politinių mokslų studijas.

niai. Tokie buvo du: kun. V. Piktorna, buvęs nacių kacetė, ir viena tremtinė. Jiems įteikta po gėlę — gvazdiką.

Vytautas Alksnis, prieš savaitę grįžęs iš Lietuvos, papasakojo paskutines nuotaikas Lietuvoje. Papasakojo reljefingai, su įdomiomis detalėmis, iškeldamas įvairias problemas. Jo pasakojimas užsitęsė daugiau kaip valandą.

Po pertraukos buvo skaitoma iš tremtinių literatūros. Neseniai pasirodė nauja knyga: Liudo Dambrausko *Gyvenimo akimirkos*. Paskaityta trumpa ištrauka iš antro tomo. Taip pat paskaitytas vienas ilgesingas eilėraščių iš Antano Miškinio poezijos, parašytos tremties sąlygose Sibire. Įvadą į skaitinius padarė Paulius Jurkus, paaikškindamas, kas tas L. Dambrauskas, kaip jis rašo, kaip rašo Antanas Miškinis. Paskaitė Vida Jankauskienė aiškiai, su deramu įsijautimu ir nuotaka.

Visa programa užtruko beveik porą valandų. Scenoje buvo pakabinta didelė tautinė vėliava, ant jos simbolinis sukaktuvinis skaičius 50, perjuostas grandine.

Sceną papuošė Paulius Jurkus.

Po programos buvo kavutė ir pažmonys. Lauke tą dieną buvo labai karšta, o salė buvo maloniai vėsi, tai visiems buvo patogų pabuvoti, pasikalbėti porą valandėlių.

Minėjimą surengė LB NY apygardos valdyba. Jis praėjo tvarkingai, planingai ir pakilioje nuotaikoje. Publikos atsilankė apie pusantro šimto. (p.j.)

— Moteris ieško bet kokio darbo namų ruošoje, vaikų ar ligojų priežiūroje ir kt. Skambinti 718 380 - 5442 po 6 val. vak.

Išnuomojamas studio apartment. Nuoma \$350, įskaitant elektrą, gažą, telefoną. Arti krautuvijų, buso, traukinio, Woodhaven apylinkėje, Jamaica, NY. Tel.: 718 235 - 3961.

55 SV MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: cukrus, ryžiai, mėsa, miltai, kondensuotas pienas, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, razinos, riešutai, kava, arbata, prieskoniniai ir t.t. \$95. — ŠVENTINIS SIUNTINYS: kava, razinos, riešutai, šprotai, mėsa, šampanas, šokoladas dežutėse, gelės. \$65. — TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 1 - 312-436 - 7772.

MĖSOS PRODUKTAI aukščiausios kokybės pristatomi į namus LIETUVOJE: medžioklinės dešrelės, palendvica, dešros ir kt. \$95. — Mažesnis siuntinys \$68. — TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. I-312-436-7772.

NAUJAS "ŽAIBO" NR. 10. 22 svarai skaniausių mėsos produktų: 4 dėž. po 0,5 kg kumpis konservuose, 2 kg file plėvelėje, 1,5 kg lietuviškas skilandis, 1,5 "Servilatas" dešra, 1 kg "Žalgiris" dešra, 2 kg "Sodžius" dešra. Pilna kaina — \$100. Kreiptis: "Žaibas", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 8090.

"ŽAIBAS" NR. 6 - MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje: 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druskos, dežė ananasų, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00. Kreiptis: "ŽAIBAS", 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.

PIRŠLYS IEŠKO GYVENIMO DRAUGĖS — lietuviškas — merginos — našlės — draugės, arba motinos su maža mergaite, arba "single parent", kuri galėtų gyventi kartu ir prižiūrėti senesnio amžiaus žmones ir jų namus, jų turtą, sveikatą ir slaugyti ligoje "Senior Citizens". Gali kreiptis gyvenę Amerikoje, Kanadoje, Lietuvoje ar kitur. Kreiptis: Joseph Lugan c/o John Conwood, P. O. Box 21270, Jamaica, NY 11421, USA

PASKUTINĖS SAVAITĖS!

The Joyce Theater ir Lincoln Center Theater pristato du scenos veikalus iš Vilniaus

Lietuvos Valstybinis Jaunimo Teatras

DĖDĖ VANIA & KVADRATAS

An event of
THE NEW YORK INTERNATIONAL FESTIVAL OF THE ARTS
JUNE 8-23
1991
TRADITION AND INNOVATION IN MUSIC, DANCE AND THEATER

"NUOSTABU!" — Los Angeles Times

Spektakliai lietuvių kalboje; vertimas į anglų kalbą vyksta tuo pačiu metu. Ausinės — veltui.

Dėdė Vania - Birželio 13-16 ir 25-30 Kvadratas - Birželio 19-23, Liepos 2-7
Tvarkaraštis: antrd.-penkt. 8 v.v. šešt. 2 v.p.p. ir 8 v.v. sekm. 2 v.p.p. ir 7:30 v.v.
Bilietai: \$30 20 ar daugiau asmenų grupės gauna 20% nuolaidą, \$24

JOYCECHARGE 212 242 0800

THE JOYCE THEATER 175 EIGHTH AVE. AT 19TH STREET, NEW YORK, NY 10011

"The Annenberg Center" Filadelfijoje pristato Lietuvos Valstybinį Jaunimo Teatrą su spektakliais: "Dėdė Vania" — liepos 10 ir 11 d., "Kvadratas" — liepos 12 ir 13 d. Informacijai kreiptis: The Annenberg Center, tel. 215-898-6791.